

DOÇ. DR. NİHAT ALAYOĞLU:
Ahlâki esas alan yeni
bir sisteme ihtiyaç var

RÖPORTAJ: YAHYA AYYILDIZ

İslam hukukuna
göre sermaye

ÖMER FARUK HABERGETİREN

İGİAD Bülten

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ

YIL: 16 • SAYI: 41 • OCAK 2018

İstanbul'da insani geçimin maliyeti 2.385 ₺

Türkiye, İş Ahlâkı Zirvesi'nde bulundu

Üyelerimiz Mini Fuar'da bir araya geldi

Anaokulu

İlkokul

Ortaokul

Lise

Hayalden Hayata Daima Öncü

DERYA
Öncü
EĞİTİM KURUMLARI

ÜSKÜDAR KAMPÜSÜ
(0216)335 09 08

ÇEKMEKÖY ŞUBEMİZ
2018-2019
EĞİTİM - ÖĞRETİM YILINDA
EĞİTİME BAŞLAYACAKTIR.

www.deryaoncu.k12.tr

ÇEKMEKÖY KAMPÜSÜ
(0216)939 25 25

AYHAN KARAHAN
İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

İş Ahlakı Zirvesi'nin ikincisi, Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Türkiye'de iş ahlakını kamuoyunun, devlet kurum ve kuruluşlarının, iş dünyasının, STK'ların ve medyanın gündemine taşımak, iş ahlakında iyi uygulama örneklerini ortaya çıkarmak ve bunları yaygınlaştırmak gibi amaçlarla düzenlenen zirveye, iş adamları, siyasiler, akademisyenler, yazarlar ve geniş bir dinleyici kitlesi katıldı. Üretimde iş ahlakının mevcut durumu ve yapılması gerekenlerin ele alındığı zirve, İGİAD'ın üstlendiği **iş ahlakı misyonunun** gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

İş ahlakının somutlaştığı uygulamalardan biri de **İnsani Geçim Ücreti**'dir. "Helal kazancın adil paylaşımı" ilkesini benimseyen İGİAD, piyasa şartları uygulaması yerine alternatif İGÜ (İnsani Geçim Ücreti) uygulamasını geliştirmiştir. İGÜ, farklı bölgelerde ortalama büyüklükteki ailelerin insanca geçimini sağlayacağı **taban ücret seviyesidir**. Bu uygulamanın temeli, alt gelir grubundaki işgörenlerin insanca yaşam standardına erişmesine yardımcı olmaktır. Öncelikle üyelerimiz olmak üzere Türkiye'deki bütün işverenlerin asgari geçim ücretine değil, insani geçim ücretine göre uygulamada bulunmalarını bekliyoruz. Bu sayede daha **hakkaniyetli bir paylaşım** olacak ve sosyal dayanışmayı artırarak iş verimini de olumlu yönde etkileyecektir.

Geçtiğimiz dönemde **Ders Veren Tecrübeler** dizisinin iki önemli konuğu vardı. Biri MMG Başkanı **Osman Balta**, diğeri de AKAL Tekstil İcra Kurulu Başkanı ve bir önceki dönem İGİAD Başkanı olan **Şükrü Alkan**'dı. Şirket yönetimi, ortaklık kültürü, iş hayatının ahlaki ilkeleri, iş hayatındaki başarının temel nitelikleri gibi başlıklar altında tecrübelerini dinleyicilerle paylaştılar. İş hayatının iki duayeninin tecrübelerini dinlemek oldukça keyifli ve öğreticiydi. Kendilerine teşekkür ediyorum.

Bu sayıdaki dosya konumuz ise **sermaye birikimi ve dolaşımı**dır. Konuyla ilgili olarak **Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk Habergötiren** "İslam Hukukuna Göre Sermaye" başlıklı makalesinde İslam hukukunun sermayeye bakışını ele almaktadır. **Yrd. Doç. Dr. Ayşegül Kars Kaynar** ise "Sermayenin Dolaşımı" başlıklı makalesinde sermaye birikimi ile pazarın genişletilmesi arasındaki ilişki üzerinde durmaktadır. Konuyla ilgili röportaj ise **Doç. Dr. Nihat Alayoğlu** ile yapıldı. Sermaye birikiminin insana, doğaya ve topluma zarar vermeden gerçekleştirilebilmesi için ahlaki esas alan bir sistem kurulmasının zorunlu olduğuna değinen Alayoğlu, sermaye birikiminin sosyal adaleti ortadan kaldırmaması gerektiğinin altını çizmektedir.

Bu dönemde gerçekleşen üyelerimizin Kudüs ziyareti, sosyal faaliyetleri, kurumsal ziyaretler, Yüksek İstişare Toplantısı ve diğer haberlere bültenimizin "faaliyetler" sayfalarından ulaşabilirsiniz.

İGİAD

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

YIL: 16 • SAYI: 41 • OCAK 2018

İGİAD Adına Sahibi

Ayhan Karahan

Genel Yayın Yönetmeni

Murat Şentürk

Editör

Yahya Ayyıldız

Yayın Kurulu

Ali Hasan Kılıç
Faruk Özkaya
Haydar Temel
İzzet Demir
Mehmet Aktas
Mehmet Bulayır
Mustafa Karabaş
Mustafa Palas
Orhan Sağlam
Ömer Bedrettin Çiçek
Sinan Polat

Yayına Hazırlık

İGİAD Eğitim ve Araştırma
Komisyonu

Grafik Tasarım

Fokus Ajans
www.fokusajans.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım
www.mega.com.tr

Yazışma Adresi

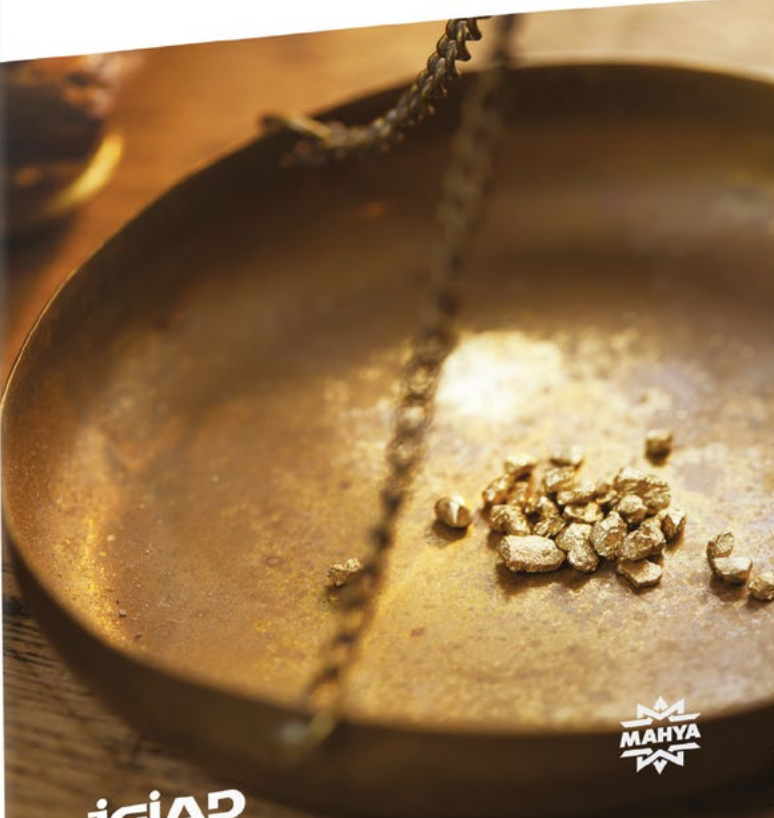
Maltepe Mh. General Ali Gürcan Cd.
Eski Çırpıcı Yolu Sk. No: 1 Merter
Meridyen İş Merkezi Kat: 4 D: 419
34010 Zeytinburnu / İstanbul, Türkiye
Tel: +90 212 544 96 00 - 77
Faks: +90 212 544 96 76

www.igiad.org.tr
info@igiad.org.tr

İGİAD Bülten, kurum faaliyetlerini duyurmak, İGİAD üyeleri arasında etkileşim ağını güçlendirmek, İGİAD'ı tanıtmak, iş dünyasında ahlaki girişimcilik ve iş ahlakı konularında kamuoyu hassasiyeti oluşturmak gayesiyle yayımlanır, ücretsiz olarak dağıtılır.

KUR'AN-I KERİM'DE İKTİSADÎ İLKELER

SYED MUHAMMAD HASANUZ ZAMAN

igiad
YAYINLARI

MAHYA

igiad
YAYINLARI

KUR'AN-I KERİM'DE İKTİSADÎ İLKELER

Elinizdeki eser, kendi alanlarında, Kur'an'ın sunacağı rehberliğe erişmek isteyen iktisatçıların ihtiyaçlarına yönelik hazırlanmıştır. Bu çalışma, esas olarak, yaklaşık on yıl önce Ramazan ayında Kur'an tertil ederken yaptığım tefekkürlere dayanmaktadır. Kur'an yolculuğum esnasında dikkatimi çeken bazı noktaları o anda not etmekle büyük akıllılık etmişim. Ancak bu malzemeyi biraraya getirme arzusu, buna değeceğini düşünen Prof. Khurshid Ahmad'la yaptığım bir konuşma sonrasında netleşti. Kesin kararım, aklımda olan şeye benzer çalışmalar yapmış birkaç kıymetli eserle karşılaşıncaya daha da güçlendi.

Bunlardan ilki Muhyi al-Din 'Atiyah'e ait olan *al-Kashshaf al İqtidz li Ayat al-Qur'an al-İfakzm*'dir (Herndon: IIIT, 1991). Aynı yazar tarafından iktisatla ilgili hadislerin fihristinin çıkarıldığı bir cilde de rastladım. Her iki eser de hiç şüphesiz konuyla ilgili çok faydalı çalışmalardır. Elinizdeki kitapta kendimi iktisat konusunda uzmanlaşmış kişilere faydalı olacak malzemeler sağlama görevine adanmışım. Bu kişilerin çoğu Arapçada yetkin olmadıklarından dolayı, İngilizce hazırlanan bu eserin onlara büyük fayda sağlayacağı umulmaktadır. (S.M. Hasanuz Zaman)

Bilgi için: 0212 544 96 00 info@igiad.org.tr

SERMAYE BİRİKİMİ VE DOLAŞIMI

DOSYA

İslam hukukuna göre sermaye

ÖMER FARUK HABERGETİREN

4

Sermayenin dolaşımı

AYŞEGÜL KARS KAYNAR

7

Doç. Dr. Nihat Alayoğlu: Ahlâkı esas alan yeni bir sisteme ihtiyaç var

RÖPORTAJ: YAHYA AYYILDIZ

10

FAALİYETLER

İstanbul'da 2018 yılı İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) 2.385 TL 14

Türkiye, İş Ahlâkı Zirvesi'nde buluştu 16

Osman Balta: Her işin başı zekât 20

Şükrü Alkan: İş hayatı insanı terbiye eder 22

İGİAD'lı iş adamlarından Kudüs ziyareti 24

HAKİD Genel Başkanı Ebrahim Chekol Jibril
İGİAD'a konuk oldu 25

Sektör Kurulları toplantısında gündem büyüme 26

İGİAD, İkinci Uluslararası STK Fuarı'na katıldı 27

Üyeler Mini Fuar'da buluştu 27

İGİAD'ın Yüksek İstişare Kurulu toplantısı yapıldı 28

İKAM ve İGİAD, Türkiye Katılım Bankaları
Birliği'ni ziyaret etti 29

Yıllık Planlama Kampı yapıldı 31

Üyelerimiz sportif faaliyetlerde buluştu 31

İslam hukukuna göre sermaye*

ÖMER FARUK HABERGETİREN

YRD. DOÇ. DR., KARABÜK ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

İslamiyet'te servet edinme, özellikle sermaye üzerinde özel mülkiyet hakkı kabul edilmiştir. Yalnız bu hak, mutlak ve sınırsız bir hak değildir. İslam'da servetin kazanılması ve harcanması, ahlaki temeller ile iktisadi ve sosyal adaleti sağlama gibi temel esaslarla sınırlandırılmıştır.

SERMAYE, dilimize Farsçadan geçmiş olan bir kelimedir. "Ser" baş, kafa; "maye" servet, mal; birleşik isim olarak kullanılan "sermaye" ise "baş-mal, anamal, varlık, servet" anlamlarına gelir. Batı dillerindeki karşılığı "capital"dir ve Türkçeye kapital olarak geçmiştir. Sermaye sahibine "sermayedar" veya "kapitalist" denir.¹

Kur'an-ı Kerim'de sermaye anlamında "resülmal" ve "bidâa" kelimeleri kullanılmaktadır. Resülmal, "kâr ve benzeri artışların dışında kalan anamal" anlamında, bidâa ise, "mal, ticaret malı" anlamında kullanılmaktadır.²

Sermaye, İslam hukukunda "mal" kavramı içinde ve onun bir parçası olarak ele alınır. Buradan hareketle sermaye olacak eşyanın hukuken mal olarak kabul edilen eşyalar ara-

sında olması gerektiği söylenebilir.³ Kur'an-ı Kerim'e göre mal, insanın hayatını sürdürmesi için kendisinden yararlandığı, mevcudiyeti ile övünç duyduğu, daha fazlasını elde etmek için çalışıp çabaladığı altın, gümüş, demir, bağ, bahçe, zirai ürünler ve hayvanlar gibi her türlü yer üstü ve yeraltı kaynağıdır.⁴

İslam hukukunda mal kelimesi ise, "insan fitratının meylettığı, ihtiyaç vaktinde kullanılmak üzere saklanabilen (biriktirilen) şey" diye tarif edilir. Diğer bir tarifte ise mal, "insanların ihtiyaçlarını karşılamak için yaratılan ve istenildiği zaman elde edilip kullanılabilen, insandan gayri şeylere denir." İbnü Nüceym'in bu tarifi fıkıhçılar arasında mal için en uygun tarif olarak kabul edilmektedir. Tariflerde geçen "saklanabilme"

ve "istenildiği zaman kullanılabilme" kaydı ile emek ve menfaatler maldan ayrılır.⁵

SERMAYE VE PARA

Genel olarak sermaye denince, ilk önce mal değil para akla gelir. Buna paraya yüklenen fonksiyonlar neden olmaktadır. Çünkü paranın fonksiyonları arasında "üretim aracı olma" diye bir fonksiyonu yoktur. Fakat paranın değişim aracı olarak kullanılmasıyla, insanlar servetlerini mal olarak değil de para olarak biriktirmeye başlamışlardır. Öyle ki zenginlik mal ile değil, para ile ifade edilir hâle gelmiştir. Bu açıdan sermaye, "ticari veya sınaî amaçlı para ya da paraya dönüştürülmesi mümkün olan mal"⁶ diye tarif edilmiştir.

Para, sermayenin mücerret (somut) bir şekli olarak da kabul edilebilir. Zira para, aynı zamanda bir servet saklama şeklidir. Çünkü para her an kullanılmaya hazır satın alma gücü özelliğini taşır. Bu özelliğe iktisat dilinde paranın likiditesi denir.⁷ Fakat para ile sermaye arasında bir farklılık bulunmaktadır. Para, bir cemiyette herkes tarafından bir değer ölçüsü olarak kabul edilen değişim aracıdır. Sermaye ise başka mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılan veya üretimin miktarını ve kalitesini arttıran bir üre-

.....

Para, sermayenin mücerret (somut) bir şekli olarak da kabul edilebilir. Zira para, aynı zamanda bir servet saklama şeklidir. Çünkü para her an kullanılmaya hazır satın alma gücü özelliğini taşır. Bu özelliğe iktisat dilinde paranın likiditesi denir.

.....

tim faktörüdür. Bu özellikteki mallara ancak “sermaye malları” denir. Doğrudan doğruya üretime katılmak yerine sermaye mallarının alımına aracılık eden para da ancak mecazi anlamda bir sermayedir.⁸

Sermaye durduğu yerde bir gelir getirmez. Diğer üretim faktörleri ile iş birliğine giderek veya ticaret ve sanayide kullanılarak üretken olur ve bir gelir getirebilir. Bu husus göz önüne alınırsa geniş anlamda “Sermaye, İslami iktisadi sistemde, iktisadi faaliyete emek ve rizikoyla birlikte katılan ve bu faaliyet sonunda kâr veya zarar eden bir üretim faktörüdür”⁹ şeklinde yapılan tarife katılmak mümkündür. Çünkü sermaye malları, insan tarafından üretilmiş ve üretime ayrılmış her çeşit alet, makine, fabrika, bina ve hammadde ile sahibine gelir getiren her çeşit vasıta olarak belirtilmektedir.

ÜRETİMİN ASLI FONKSİYONU

Sermaye, emeğin tabii kaynaklarla temasa geçmesi neticesinde oluşan pozitif değerlerin birikmiş hâlidir denilebilir. Nakdi sermaye, durduğu yerde kendiliğinden gelir getirmeyen donuk bir varlıktır. Onun gelir getirmesi için bir emek tarafından harekete

geçirilmesi ve iktisadi faaliyetlere konu olması gerekir. Bu süreç içinde sermaye kazanç getirebileceği gibi zarara da uğrayabilir. Yani sermaye için kazanmak kadar kaybetmek de muhtemeldir. Bunun içindir ki İslam’da mülk edinmenin esas sebebi, emek sarf etmek olmaktadır. Gelir ve servet, temelde emeğe dayanır. Hediye, bağış, sadaka ve benzeri sermaye birleşmeleri dışında kural olarak İslam, emeğe dayanmayan hiçbir kazancı meşru saymaz.

İslam’a göre, hayvanlar gibi bizatihi üretken olan malların dışındaki nakdi veya fiziki sermaye gelir getirmez. Tek başına kısır ve donuk olan nakdi sermayenin nemalanabilmesi için bir emek ile eşleşerek bir üretim sürecine katılması gere-

kir. Buradan hareketle hem emeksiz hem de risksiz bir sermaye geliri olan faiz, onu ödeyen veya alandan birisinin mutlaka haksızlığa uğramasına neden olduğu için, İslami ölçüler içinde gayrimeşru kabul edilmiştir.¹⁰

Bu anlatılanlar neticesinde İslam hukukuna göre sermaye, hukuken mal kabul edilen eşyalar arasında, üretimde, ticari işlemlerde ve ortaklık akdinde kullanılan kısımdır denilebilir. Bu işlemlerde kullanılmayan mal, bir birikim hâlinde tutulursa kişisel bir servet olur. Sermaye tek başına gelir getirmez, bir gelir getirmesi için diğer üretim faktörleri ile iş birliğine girmesi gerekir.

Kapitalizmde sınırsız servet edinme ve üretim araçları üzerinde özel mülkiyet hakkı tanınırken Marksizm'de bu mülkiyet tanınmamakta, üretim araçlarının devletin, dolayısıyla toplumun ortak malı olduğu kabul

.....
İslam hukukuna göre sermaye, hukuken mal kabul edilen eşyalar arasında, üretimde, ticari işlemlerde ve ortaklık akdinde kullanılan kısımdır denilebilir. Bu işlemlerde kullanılmayan mal, bir birikim hâlinde tutulursa kişisel bir servet olur.

edilmektedir. İslamiyet'te ise servet edinme, özellikle sermaye üzerinde özel mülkiyet hakkı kabul edilerek, insanlar arasında gelir ve servet farklılaşması, iş bölümünün bir gereği, bir sonucu olarak görülmüştür. Yalnız bu hak, mutlak ve sınırsız bir hak değildir. Böyle olunca hem bu hak hem de bunun kullanımı birtakım sınırlamalara tabidir. Ayrıca İslam'da servetin kazanılması ve harcanması, ahlaki

temeller ile iktisadi ve sosyal adaleti sağlama gibi temel esaslarla da sınırlandırılmıştır.¹¹

* Makale, "İslam Hukuku'nda Sermaye ve Sermaye Hareketleri" başlıklı doktora tezinden faydalanarak hazırlanmıştır.

1. *Türkçe Sözlük*, TDK, Ankara, 1983.
2. Bakara, 279; Yusuf, 19.
3. Ahmet Tabakoğlu, *İslam İktisadına Giriş*, Dergâh Yay., İstanbul, 1979, s. 276.
4. Lokman, 20; Nahl, 5-8.
5. Fahri Demir, *Mülkiyet Hakkı ve Servet Dağılımı*, Ankara: DİB Yay., 1988, s. 18.
6. Servet Bayındır, "Mali Aracı Kurumların Sermayeye Yaklaşım Tarzı", *İ.Ü. İlahiyat Fak. Dergisi*, sayı: 4, yıl: 2001, s. 177.
7. Sabri Orman, *İktisat, Tarih ve Toplum*, Küre Yay., İstanbul, 2001, s. 205.
8. Sabri Orman, "Modern İktisat Literatüründe Para, Kredi ve Faiz", *Para, Faiz ve İslâm*, İlmî Neşriyat A.Ş., İstanbul, 1992, s. 2.
9. Ahmet Tabakoğlu, *İslâm ve Ekonomik Hayat*, DİB Yay. 275, İlmî Eserler: 48, Ankara, 1996, s. 55.
10. İsmail Özsoy, *Özel Finans Kurumları*, İstanbul, 1997, s. 41.
11. M. Sabri Erdoğan, *İslâm Ekonomisinde Gelir ve Sermaye*, Sebül Yay., İstanbul, 1994, s. 29.

Sermayenin dolaşımı*

AYŞEGÜL KARS KAYNAR

YRD. DOÇ. DR., HAKKÂRİ ÜNİVERSİTESİ, İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

Daha fazla sermaye biriktirmenin iki koşulu vardır. İlk olarak üretilen artı-değer miktarını arttırmaktır. İkinci olarak ise, artan artı-değer miktarıyla doğru orantılı bir şekilde, artı-değerin gerçekleşmesi için dolaşım alanını genişletmektir. Dolaşım alanını genişletmek, gündelik dilde artık sıklıkla kullandığımız bir kavram olan pazarı genişletmek demektir.

SERMAYE birikimi, kapitalizmi açıklayan merkezi kavramlardan biridir. Kapitalizm, sermaye birikimini gerçekleştirerek ve rekabet koşulları altında her defasında biriken miktarı daha fazla arttırarak varlığını sürdürür. Ancak sermaye birikimi otomatik işleyen tek bir süreçten oluşmaz. Daha ziyade birbirlerinden farklı kişilerin ellerinde ilerleyen, farklı işlevlere sahip sermaye parçalarının birbirlerine eklenildiği farklı süreçlerin sonucunda gerçekleşir. Genelleyecek olursak sermaye birikimi, sermayenin yüklendiği farklı işlevlere göre üretim, dolaşım ve mübadele süreçlerinin toplamıdır. Üretimde artı-değer üretilir. Dolaşım ve mübadelede ise üretilen bu artı-değer gerçekleşir ve kâra dö-

nüşür. Sermaye birikimi, ancak üretilen artı-değer gerçekleştikten sonra, yani dolaşıma girip mübadele edildikten sonra tamamlanır. Bu sebeple ne miktarda artı-değer üretildiği kadar, dolaşım ve mübadele süreçlerinde üretilen artı-değerin ne kadarının gerçekleştiği de önemlidir. Günümüz dünyasında artı-değer üretim süreç-

leri ve bu süreçlerin mekânları kadar, artı-değerin gerçekleşmesini sağlayan iletişim ve bilgi teknolojilerine, tüketim ve pazarlama stratejilerine, en nihayetinde alışveriş merkezlerine verilen önem de bundan kaynaklanmaktadır. Hatta günümüz toplumlarının “tüketim toplumu” olarak adlandırılmasının sebebi, sermayenin dolaşım ve mübadele aşamalarının sermaye birikimi süreci içerisinde giderek daha fazla belirgin hale gelmesi ve gündelik yaşantımıza damgasını vurmasıdır.

Sermaye birikimi içerisinde mühim olan sermayenin bir defaya mahsus gerçekleşmesini sağlamak değil de her defasında daha fazla sermaye biriktirmekse bu artı-sermayenin nasıl doğduğuna bakmak gerekmektedir. Üretim-dolaşım ve mübadele sarmalı içerisinde daha fazla sermaye biriktirmenin iki koşulu vardır: İlk olarak üretilen artı-değer miktarını arttırmak gerekir. İkinci olarak ise, artan

artı-değer miktarıyla doğru orantılı bir şekilde, artı-değerin gerçekleşmesi için dolaşım alanını genişletmek gerekecektir. Dolaşım alanını genişletmek, gündelik dilde artık sıklıkla kullandığımız bir kavram olan pazarı genişletmek demektir.

PAZARIN GENİŞLETİLMESİ

Pazar, mübadele ilişkisi açısından, alıcılarla satıcıların buluştuğu ve mübadele ilişkisine girdikleri bir yer olarak tanımlanabilir. Bu bakımdan pazar bir mekânı tanımlar. Ancak pazar, dolaşım açısından daha farklı ve uzun bir süreci ifade eder. Dolaşım, pazar ile olan ilişkisi açısından, üretilen bir malın mübadele için pazara getirilmesi ve mübadele sonrasında elde edilen paranın tekrar sermayedara dönmesi sürecine denir. O halde mübadele, aslında dolaşım üzerindeki değişim noktaları, duraklardır. Bu durumda dolaşım alanının genişletilmesi, doğrudan, daha fazla mübadele ve tüketim noktası yaratacak, böylece pazarı genişletecektir.

Pazarın genişletilmesi iki şekilde gerçekleşir: Bunlardan ilki dolaşım alanını değiştirmeden, dolaşım üzerindeki mübadele noktalarını arttırmaktır. Mekân ile kurduğu etkileşim göz önüne alınırsa bu, pa-

zarin mekânsal sınırları değiştirilmeden, aynı mekân içinde kalınarak, tüketimin arttırılması demektir. Bu durumda aynı pazar içinde mevcut tüketim biçimi nicel olarak genişletilme yoluna gidilebilir. Yani belli ihtiyaçların propagandası toplumun daha ge-

niş bir kısmını içine alacak şekilde yapılabilir. Yahut yeni

toplumsal istek ve ihtiyaçlar üretilebilir ve böylece yeni tüketim maddeleri yaratılır. Ancak belirli bir toplumun sınırları içerisinde kalarak tüketimi arttırmanın sınırlarına yaklaştıkça, pazarı genişletmenin ikinci yolu olan, başka pazarlar bulma eğiliminin daha ağır bastığını görmek mümkündür.

Pazarı genişletmenin ikinci yolu, birinci yöntemin tersine, dolaşım alanını genişletmekle mümkündür. Dolaşım alanını genişletmek, dünyadaki diğer pazarlara ulaşmak ile gerçekleşir. Bu açıdan sermayenin eğilimi, dolaşımını gerçekleştirdiği mekânı genişleterek yeni pazarlara ulaşmak, dünya üzerinde yeni mübadele noktaları bul-

maktır. Bu eğilim, sermayenin dünya pazarı yaratma eğilimidir. “Her türlü yer[el] sınırların ötesinde dolaşmak sermayenin doğasında vardır.”¹ Pazarın mekânsal sınırlarının genişletilmesi, daha fazla sermaye birikimi gerçekleştirmek için elzemdir.

Mekânla kurduğu ilişki açısından ikinci yöntem sermayenin, dolaşımın gerçekleştiği mevcut mekânsal sınırları aşma ihtiyacını gösterir. Öyleyse, dünya üzerinde farklı pazarlar arasındaki mesafeler, sermayenin dolaşımının önündeki engellerdir. Sermaye, ulaşım ve iletişim araçlarının gelişmesiyle mesafeleri kısaltarak mekânsal engelleri kaldırmaya çalışır. Böylece daha önceden ulaşamadığı uzak pazarlara girer ve dolaşım alanını genişletme olanağı kazanır. Ancak kapitalizmin çelişkileriyle ilerleyen yapısı, kendisini dolaşımın genişlemesi konusunda da gösterir. Pazarını genişletmek için mekânları aşmaya çalışan sermaye, her girişiminde mekâna olan bağımlılığını daha fazla arttırır. Sermayenin dolaşımında hız ve hareket, mekânda sabit kalmayı gerektirmektedir.

DOLAŞIMIN MALİYETİ

Sermayenin mekânsal hareketi olan dolaşım, bir zaman ve maliyet unsurudur. Üretilen bir malın mübadele için pazara getirilmesi olarak dolaşım, ürünün mekânsal konumunun değiştirilmesidir. Mekânsal konumun değiştirilmesi, ürünün kendisinde bir değişime sebep olur. Bu durum mekânsal konumun değiştirilmesi esnasında üründe maddi bir değişim doğabileceği için doğrudur.

.....
Dünya üzerinde farklı pazarlar arasındaki mesafeler, sermayenin dolaşımının önündeki engellerdir. Sermaye, ulaşım ve iletişim araçlarının gelişmesiyle mesafeleri kısaltarak mekânsal engelleri kaldırmaya çalışır. Böylece daha önceden ulaşamadığı uzak pazarlara girer ve dolaşım alanını genişletme olanağı kazanır.
.....

Mesela, beyaz eşya ürünleri pazara taşınma esnasında çizilebilir. Yine gıda maddeleri belirli koşullar altında ve süre içerisinde pazara ulaştırılmazlarsa bozulur ve tüketilmeden atılırlar. O halde bir ürün, ancak bu mekânsal konum değiştikten sonra nihai biçimini almış sayılır. Başka bir deyişle ürünün üretim süreci, ürün pazara getirildiğinde ancak tamamlanır.² Bu sebeple dolaşım süresi, üretim süresine dahildir.

Dolaşım süresinin üretim süresine dahil olması gibi, dolaşım maliyeti de üretimin maliyetine dahildir. Dolaşımın kimi aşamaları bazı kurumlar tarafından gerçekleştirilir. Bu kurumlar, ürünlerin nihai alıcısını bulması için gerekli olan bankalar, toptancılar ve perakendeciler gibi toplumsal aracı kurumlardır. Bu aracı kurumlar belirli bir maliyet içerirler. Bunlar dolaşımın zorunlu maliyetleridir. Ancak dolaşım, kendi başına değer üretmediği, yalnızca üretilen artı-değerin gerçekleşmesini sağladığı için bu aracı kurumların maliyeti, üretilen toplam artı-değerden kesinti yapılarak karşılanır. Bu şekilde mekânsal hareketin maliyeti, artı-değerden zorunlu bir kesintidir.³

Böylece mekânsal hareketin bir zaman ve maliyet unsuru olduğu; ayrıca bu zaman ve maliyetin sermaye-

dar için artı-değerden kesinti anlamına geldiğini görmekteyiz. Mekânsal hareketin zaman ve maliyetinin sermayedar için önemi, kendisini sermayenin devri içinde daha net bir şekilde gösterir. Sermayenin devri (verili bir miktar sermayenin değerlendirilerek gerçekleşmesi) ancak üretim ve dolaşım tamamlandıktan sonra gerçekleşir. Başka bir deyişle, sermayenin devir zamanı, üretim ve dolaşım zamanının toplamıdır.⁴

Kapitalist için önemli olan, sadece sermayenin devrinin değil, bu devrin en az maliyetle ve en kısa sürede gerçekleşmesidir. Çünkü sermaye ne kadar hızlı ve ucuz dolaşımını gerçekleştirirse, o kadar hızlı ve kârlı devreder ve o kadar çok miktarda yeniden yatırıma dönüşür.⁵ Bu açıdan dolaşım süresi ve maliyeti, sermayenin devir süresinin ve kârın miktarının en önemli belirleyenlerinden biri haline gelir.

* Konuyla ilgili daha ayrıntılı bir okuma için “Sermayenin Coğrafyası” adlı kitabıma bakılabilir.

1. Karl Marx, *Grundrisse: Ekonomi Politikin Eleştirisinin Temelleri*, Ankara: Sol Yayınları, 1999, Sh: 18.

2. Marx, age, Sh: 14-15.

3. Marx, age, Sh: 39.

4. David Harvey, *The Limits to Capital*, Oxford: Blackwell, 1982, Sh: 62.

5. Marx, age, Sh: 109.

DOÇ. DR. NİHAT ALAYOĞLU:

Ahlâkı esas alan **yeni** **bir sisteme** ihtiyaç var

RÖPORTAJ: YAHYA AYYILDIZ

Eğer sermaye artırmak adına yapılan üretim faaliyetleri insanlara zarar verecek birtakım sonuçlara yol açıyorsa, bazı ülkelerin kaynaklarının başka ülkelere aktarılmasına neden oluyorsa, doğaya zarar veriyorsa ve bahsedilen tedbirler işe yaramıyorsa, sistemin değiştirilmesine ve girişimcilerin ahlâklı olması için birtakım çalışmaların yapılmasına ihtiyaç vardır.

Sermayeyi nasıl tanımlayabiliriz?

İktisat literatüründe sermayenin tanımıyla ilgili farklı yaklaşımlar bulmak mümkün. Bununla birlikte “Siz sermayeden ne anlıyorsunuz ve sizin sermayeye bakışınız nedir?” diye soracak olursanız şöyle cevap verebilirim: Temelde sermaye, iktisadi bir faaliyeti sürdürebilmek için gerekli kaynaklardan biridir. Bazılarının dört bazılarının da beş olarak ifade ettiği emek, sermaye, teknoloji, hammadde, girişimci gibi üretim faktörlerinden biridir. Yani iktisadi bir faaliyetin kurulabilmesi ve sürdürülebilmesi için temel kaynak sermayedir. Çünkü sermaye, iktisadi bir sistem içerisinde vücuttaki kan gibi rol oynamaktadır. Vücut, kan azaldığında fonksiyonlarını nasıl yerine getiremezse veya getirmekte zorlanırsa bir şirket açısından da

sermaye yetersizliği benzeri sonuçlara yol açar, hatta sermaye yokluğu durumunda üretim süreci başlayamaz bile. Bu durum şirket düzeyinde geçerli olduğu gibi ülke düzeyinde de geçerlidir. Bir ülkenin iktisadi gelişmesi için ihtiyaç duyulan temel faktör, yine sermayedir. Servetle ilişkisi bağlamında ise sermaye, kişinin özel ihtiyaçlarında değil, üretim faaliyetinde kullanılan bir varlık olarak tanımlanabilir.

Sermaye birikimi nasıl sağlanabilir? Bunun yolları nelerdir?

Sermaye birikimi oluşturmanın yollarından biri, mevcut sermaye üzerinden elde edilen kazancın tekrar işletme sermayesi olarak değerlendirilmesi ve yatırıma dönüştürülmesidir. İkinci olarak ise, küçük tasarrufların bir araya gelerek ortak yatırımların yapılmasının sağlanmasıyla gerçek-

leşebilir. Birikim, biriktirmekle, diğer bir ifadeyle tasarruf ile sağlanabilir. Öyleyse siz üretimle ilgili bir faaliyette bulunurken elde ettiğiniz kârın tamamını servete dönüştürürseniz, o kurumda sermaye birikiminin gerçekleşmesi söz konusu olmaz. Dolayısıyla elde edilen kazancın ihtiyaç miktarının kişisel ihtiyaçlarda kullanılması, ama büyük kısmının tekrar yatırıma dönüştürülmesiyle sermaye birikimi dediğimiz olgu ortaya çıkar. Bir başka ifadeyle sermaye birikimi, elde edilen kazancın tasarruf edilerek yatırıma dönüştürülmesidir. Sermaye birikimi için şirket bazında o şirketin hissedarlarının, ülke bazında ise o ülkenin bütün nüfusunun tasarruf konusuna önem vermesi ve tasarrufların tekrar ekonominin içerisinde aktif olarak değerlendirilmesi gerekir. Sermaye birikimini oluşturmak, ancak böyle mümkün olur.

Wallerstein, kapitalizmi, “sermayenin sınırsız birikimini temel ilke olarak kabul eden sistem” şeklinde tanımlamaktadır. Yani sermayenin birikebilmesi için herhangi bir sınırlayıcı ilke, değer veya yasanın kabul edilmemesi anlamına gelmektedir. Kapitalist anlamdaki birikimden ayrışma nasıl sağlanabilir?

Kapital, zaten sermaye demektir. Sermayeyi merkeze alan, onu kutsayan

ve bunun sürekli artırılmasına çalışan bir esasa göre hareket eder. Sadece isminden bile böyle bir çıkarımda bulunmak mümkündür. Kapitalizmde amaç, sermayeyi sürekli büyütme ve bunu herhangi bir sınırlamaya tabi olmadan yapmak söz konusu olduğunda meşruiyet sorunu ortaya çıkmaktadır. Yani “ne olursa olsun, hangi yolla elde edilirse edilsin” denildiğinde birçok ahlâki probleme yol açmış olursunuz. Kapitalizmde en çok eleştirilen hususlardan biri de budur. Dolayısıyla böyle bir sermaye birikimini pozitif olarak değerlendirmek doğru değil. Çünkü nihayetinde sermaye birikimi, toplumun refahını sağlıyorsa bir anlam ifade eder. Bugün gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi, gelirin önemli bir kısmı küçük bir azınlığın elindeyse, orada ciddi bir sorun var demektir.

Bu noktada sermaye birikimi ile iş ahlâki nasıl buluşturulabilir? Sermaye birikimi sürecinde ahlâki açıdan nelere dikkat edilmelidir?

İktisadi faaliyetler sonucunda üretilen değerden, üretime katılanların hak ettiği hisseyi alması kritik önemdedir. Bunun sağlanamaması sömürü düzenini beraberinde getirir. Öncelikle hiçbir sistem birilerinin sömürü aracı hâline gelmemelidir. Yine hiçbir sistem kendi dışındaki varlıklar için herhangi bir tehdit oluşturmamalıdır. Daha fazla gelir ya da kâr elde etmek amacıyla, yüklenilmesi gereken maliyetlerden kaçınarak, sadece bireysel düzeyde değil toplumsal düzeyde de insanların hayatını olumsuz şekilde etkileyecek gelişmelere zemin oluşturulur. İktisadi faaliyetlerde amaç, “ne olursa olsun para kazanmak” olduğunda insanların sağlığı tehdit altına sokulur, tabiat tahrip edilir, iş görenlerin insani şartlar dışında çalış-

1964 yılında Sakarya’da doğan Doç. Dr. Nihat Alayoğlu, Hacettepe Üniversitesi İktisat Bölümü’nden 1990 yılında mezun oldu. 1994 yılında University of Glamorgan’da (İngiltere) İşletme Yüksek Lisans (MBA) programını tamamlayan Alayoğlu, 2005 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme Ana Bilim Dalı’ndan doktora derecesini aldı. Alayoğlu, 2000-2009 yılları arasında sırasıyla UTESAV (Uluslararası Teknolojik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı) Müdürü oldu ve ardından MÜSİAD Genel Sekreteri olarak görev yaptı. 26 Mart 2015 tarihinden bu yana İstanbul Medipol Üniversitesi’nde akademik hayatını sürdüren Alayoğlu, 10 Nisan 2015 tarihinde Doçent unvanını aldı. Çalışmalarını İnsan Kaynakları Yönetimi, Örgütsel Davranış, Stratejik Yönetim, İş Ahlakı, Aile Şirketleri ve Girişimcilik alanlarında sürdüren Alayoğlu’nun, “Aile Şirketlerinde Yönetim ve Kurumsallaşma” başlıklı bir kitabı, çalışma alanları ile ilgili konularda yayınlanmış dört kitap bölümü, bireysel ve ortak olmak üzere ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanmış ve kongrelerde sunulmuş 27 adet makale ve bildirisi bulunmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

malarına yol açılır. Böylesi bir durum çok ciddi sosyal ve ahlâki sorunları beraberinde getirmektedir. Nitekim bugünün çözüm bekleyen ve üzerinde yoğun tartışmaların yapıldığı en önemli meselelerinden biri de budur. Kapitalist anlayışa sahip girişimcilerin böyle bir duyarlılığa sahip olmadıkları pek çok örnekte görüldüğü gibi, bu konuda yapılan araştırmalar da bu kanaati desteklemektedir.

Sermaye birikiminin ahlâki duyarlılıkla gerçekleştirilmesi noktasında gerek iş dünyasının gerek akademinin gerekse siyasi çevrelerin yeterli bir duyarlılığa sahip olduğu söylenebilir mi? Veya bu hususta neler yapılabilir?

Söz konusu duyarlılığa yönelik çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Sesini duyuranlar olduğu gibi duyurmayanlar da bulunmaktadır. Ama ya-

pılan her türlü çalışmanın tarihe not düşme adına önemli olduğunu düşünmekteyim. Buradaki sorumluluk herkese düşmektedir. Örneğin kişi tüketiciyse, satın aldığı ürünün hangi koşullarda üretildiği ve ilgili üreticinin bu konulardaki hassasiyeti hakkında bilgi sahibi olarak tüketimine yön vermesi gerekir. Bu konuya ilişkin düzenlemeleri hazırlamak, farklı ülkelerdeki uygulamaları karşılaştırmalı olarak analiz edip bu uygulamaların insanlara olan zararlarına dair tespitler yapmak ve bunları kamuoyuyla paylaşmak da akademisyenlere düşmektedir. Siyasilere düşen ise buna ilişkin tedbirleri alıp gerekli yasal düzenlemeleri yapmak ve bunu da küçük menfaatlere feda etmemektir. Bir başka aktör olarak sivil toplum kuruluşlarına düşen rol ise, bu tür uygulamaları dikkatle takip edip incelemek, araştırmak, kamuoyuyla paylaşmak ve insanlar arasında duyarlılık geliştirmektir.

Peki, bütün bunların olması sorununu temelden çözer mi?

Çoğunlukla çözmediğini görüyoruz. Çünkü sermaye, yasal mevzuatı takip ederek yer değiştiriyor. Bu sebeple her zaman bir yerlerde sürekli bir açık kapı bulabiliyorlar. Çeşitli sebeplerle bırakılan açık kapıları kapitalist zihniyet sonuna kadar kullanıyor. Sonuç olarak ortaya şu çıkıyor: Eğer sermaye biriktirmek adına yapılan üretim faaliyetleri insanlara zarar verecek birtakım sonuçlara yol açıyorsa, bazı ülkelerin kaynaklarının başka ülkelere aktarılmasına neden oluyorsa, doğaya zarar veriyorsa ve bahsedilen tedbirler işe yaramıyorsa, sistemin değiştirilmesine ve girişimcilerin ahlâklı olması için birtakım çalışmaların yapılmasına ihtiyaç vardır. Şunu da unutmamamız gerekiyor: Bir davranışın mevzuata uygun olması,

her zaman ahlâki olduğu anlamına gelmez. Yani kanunlara ve mevzuata uygun olmasına rağmen birilerine zarar veriyorsa ahlâki değildir. Dolayısıyla girişimcilerin ahlâklı davranmasını sağlamak için sadece kanunlar ve mevzuata ilişkin düzenlemeler yeterli olmadığı gibi, içsel nedenlerle ve özdenetim yoluyla ahlâki davranmalarını sağlayacak çalışma ve çabalara ihtiyaç olduğu kanaatindeyim.

Sermaye birikimi ile sermayenin dolaşımı arasında nasıl bir ilişki var?

İçinde yaşadığımız küresel dünyada, yani birçok ülkenin küresel sisteme entegre olduğu bir dünyada, sermayenin dolaşımını sağlayan birçok mekanizma zaten devrede. Sermaye dolaşımı, zaman zaman doğrudan yatırım şeklinde olabiliyor bazen de borsalarda gerçekleşebiliyor. Bugünün dünyasında sermaye dolaşımının önüne geçmek mümkün değil. Ayrıca önüne geçmemiz de gerekmiyor. Önemli olan, sermaye dolaşımıyla birlikte sermayenin doğru bir şekilde kullanımını sağlayacak mekanizmaların kurulmasıdır. Çünkü kökeni ne olursa olsun sermaye, yatırım yaptığı ülkenin de refahına katkı sağlar. Yabancı sermaye yatırımlarında elde edilen kârın büyük kısmı yatırımcının kendi ülkesine aktarılsa da yatırımın

.....
Medeniyet birikimimiz ve değerler sistemimiz, çok ortaklı yapıların kurulması ve yaşatılmasına uygun. Bunun gerçekleştirilebilmesi için yapılması gereken, doğru şekilde formüle edilmesidir.

gerçekleştiği ülkeye de katkısı bulunmaktadır. Dolayısıyla sadece sermayenin spekülâtif amaçlı, kontrolsüz kullanımına karşı tedbirler alınmalıdır.

Bu kanallar veya tedbirler var mı? Veya mevcut kanallar buna hizmet ediyor mu?

Sermaye dolaşımının kanallarından biri olan borsaların kuruluş amacı, küçük tasarruf sahiplerinin birikimlerini değerlendirecekleri, bunları ekonomiye katacakları kanalları oluşturmak olarak açıklansa da gelişmeler bu doğrultuda olmayabiliyor. Borsalar, maalesef, bir nevi kumarhane gibi işlev görebiliyor. Borsadaki şirketlere ortak olup onun kazancından faydalanmak yerine fiyat hareketleri üzerinden spekülasyon yaparak kazanç elde etme anlayışı yaygın durumdadır. Buna ek olarak sermayenin dolaşımında sıcak para diye adlandırılan sermayenin, yatırım yapılan ülkeye esaslı bir katkısından bahsedilemez. Bu tür sermaye yatırımları ilgili borsalardan çıktığında o ülkede finansal türbülanslara yol açabilmekte, hatta daha geniş çaplı iktisadi krizleri tetikleyebilmektedir.

Türkiye’de sermaye birikiminde önemli sıkıntılar var. Bu sıkıntılar nasıl, hangi yöntem ve araçlarla giderilebilir?

Sermaye yetersizliğinin giderilmesinde her ülkenin farklı bir uygulaması var. Türkiye buna ilişkin sağlıklı bir model geliştiremedi. Küçük sermayelerle yola çıkan girişimcilerin gerek ülke gerekse küresel düzeyde belli bir birikime ve üretim hacmine ulaşmaları kolay olmayacaktır. Türkiye’de küçük tasarruf sahiplerinin bir araya gelerek birlikte hareket etme noktasında çok ciddi zaafı var. Küçük tasarruflarla girişilecek bir üretim ile bu tasarrufların bir araya getirilmesiyle elde

edilecek çok daha büyük bir birikimle yapılacak üretimin geliri arasında büyük bir fark olacaktır. Çünkü büyük sermayeyle yapılan yatırımlar, ölçek ekonomisine kavuşurlar, maliyetlerini düşürürler, sinerji imkânından faydalanırlar. Sermaye birikiminde yetersizliklerin olduğu Türkiye ekonomisi göz önünde bulundurulduğunda küçük tasarrufların bir araya gelmesiyle oluşturulacak daha büyük ölçekli sermaye birikimi modelinin önemli bir açılım sağlayacağı kanaatindeyim.

Kombassan, Yimpaş türü şirketleşmeler, sizin bu söylediğiniz modelin somut örnekleri olarak yorumlanabilir mi?

Bu tür oluşumlarda bireysel katılımcıların haklarını güvence altına alacak mevzuat altyapısı hazırlanmadığında kişilerin hakları, bireysel tutumlara ve kişilerin ahlâki duyarlılıklarına bağlı hâle geliyor. Bu durumda da kişisel yetersizlik dolayısıyla pek çok kişinin hakları ihlal edilebiliyor. İşleyişin daha kurumsal bir yapıya dönüşmesi gerekiyor. Nitekim bahsettiğiniz firmalarla ilgili olarak çok acı tecrübeler yaşandı. Bu tecrübeden hareketle, insanların küçük tasarruflarını bir araya getirip büyük sermayeler oluşturacak bir sistemin, ilke ve mevzuatıyla birlikte oluşturulmasına ihtiyaç vardır.

Çok ortaklı şirketlerin krize girmesinde dönemin siyasi yaklaşımının da payı yok muydu?

Elbette, çok ortaklı şirketlerin sıkıntıya girmesinde siyasetin de payı vardır ve hatırlanacağı gibi 28 Şubat döneminin belli başlı konuları arasında bu şirketler gelmekteydi. Nihayetinde bu şirketlerin sıkıntıya girmesi, Türkiye için bir kayıp olmuştur. Bugün Torku markası, çiftçi kooperatifinin kurduğu bir markadır ve önem-

.....
Sermaye birikimi, toplumun refahını sağlıyorsa bir anlam ifade eder. Bugün gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi, gelirin önemli bir kısmı küçük bir azınlığın elindeyse orada ciddi bir sorun var demektir.
.....

li başarılar sergilemiştir. Ülkemizin yaslandığı medeniyet birikimi ve değerler sistemi, böylesi yapıların kurulması ve yaşatılmasına uygun. Sadece bunu iyi formüle ederek yapabilmek gerekir. Şunu da eklemek gerekir ki bu tür şirketlerin evrensel ilkeler olarak kabul edilen OECD'nin dört temel ilkesini uygulaması gerekir. Bu ilkeler, hissedarlara karşı adil olmak, hesap verebilirlik, sorumluluk ve şeffaflıktır. Bu dört ilkenin içselleştirilmesi, kanuni bir zorunluluk olmadan gönüllü olarak uygulanması gerekir.

Sermaye birikiminde önemli bir zemin de aile şirketleridir. Sermaye birikimi açısından aile şirketlerinin avantaj ve dezavantajları nelerdir?

Bu tür şirketlerde ailenin bir veya birkaç üyesiyle yola çıkılıyor; kıt imkânlarla başladığı için süreç belli fedakârlıklarla işliyor. Ancak bir taraftan şirket büyürken diğer taraftan eş zamanlı olarak aile de büyüyor ve şirket içinde aktif rol alan aile fertlerinin sayısı da artıyor. Böylece aile ve şirket ilişkileri gittikçe daha grift bir hâl alıyor. Bu süreçte m a d -

di ve manevi anlamda aile fertleri arasında menfaat çatışmaları ve aile bağlarında zayıflamalar ortaya çıkmaya başlayabiliyor. Aile fertlerinin bağılıklarında sorunlar ortaya çıktığında ise uzun yıllara dayalı birikimler, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalabiliyor. Filli duruma baktığımızda istatistikler, aile şirketlerinin bir sonraki ve daha sonraki nesillere devredilmesinde ciddi sıkıntılar olduğunu gösteriyor. Nitekim yapılan araştırmalar, ikinci ve üçüncü nesilde dağılan veya yok olan aile şirketlerinde en önemli nedenin aile içi çatışmalar ve anlaşmazlıklar olduğunu ortaya koymaktadır. Kısaca kurumsal bir yapının oluşturulamaması böylesi bir sonu, aile şirketleri için kaçınılmaz kılıyor. Konumuz açısından bir değerlendirme yapacak olursak, aile şirketlerinin sürekliliği sermaye birikiminin oluşmasına katkı sağlarken, aile bağlarının zayıflamasıyla şirketin varlığının tehlikeye girmesi ise olumsuz etkileyecektir. Bu noktada aile şirketlerinin devamlılığını sağlayacak, ilke ve kurallara dayalı kurumsal bir yapının oluşturulması gerekiyor. Daha açık bir şekilde ifade edecek olursak, aile içi ve aile-şirket ilişkilerinin kurumsallaşmasının sağlanması, üzerinde hassasiyetle durulması gereken en önemli gündem maddelerinden biri olarak önemini koruyor.

Hocam yapmış olduğunuz açıklamalar için teşekkür ediyorum.

Ben teşekkür ederim.

İstanbul'da 2018 yılı İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) 2.385 TL

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) tarafından yapılan araştırma sonucunda İstanbul'da ortalama büyüklükte bir ailenin, insani şartlarda aylık geçimini sağlayabilmesi için gereken insani geçim ücreti (İGÜ), 2018 yılı için 2.385 TL olarak belirlendi.

İGİAD İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) Tespit Komisyonu, her yıl aralık ayında yaptığı bir araştırma ile Türkiye'de farklı bölgelerdeki ailelerin geçinebilmesi için gerekli olan gelir seviyesini tespit ediyor. İGİAD'ın 2004 yılından beri Asgari Geçim Ücreti (AGÜ) ismiyle İstanbul için yaptığı çalışma, 2014 yılı itibariyle İGÜ olarak revize edilmiş ve hesaplamada daha ileri yöntemlerin kullanılmasına geçilmiştir. İGÜ, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) İstatistik Bölge Sınıflaması'nda yer alan 12 farklı bölge için yapılmaya başlanmıştır.

Ortalama büyüklükte bir hanenin aylık insani geçim maliyetinin hesaplanmasından hareketle yapılan bu araştırma, bir ailenin; gıda, giyim, konut, su, elektrik,

gaz ve diğer yakıtlar, mobilya, ev aletleri ve ev bakımı, sağlık, ulaştırma, haberleşme, eğlence ve kültür, eğitim hizmetleri ve sair harcamalarını içeriyor. TÜİK tarafından üretilen veriler kullanılarak yapılan hesaplamalara göre, işverenlerin İstanbul'daki bir işgörene ailesini geçindirebilmesi için asgari olarak aylık toplam 2.385 TL (prim, ikramiye, yardım vb. yan ödemeleri dâhil) ödemesi gerekiyor. Tespit edilen İGÜ rakamı, SGK, vergi ve devlet tarafından karşılanan eğitim giderlerini içermiyor. İGİAD, bu rakamı, işgörene verilmesi gereken insani geçim ücreti tutarı olarak işverenlere tavsiye ediyor. Her bölge için farklı ücretlerin belirlendiği çalışmada, Türkiye ortalaması fiyatlarla hesaplanan İGÜ 1857 TL'dir.

İşgörenlere ödenen asgari ücreti, toplumsal dayanışma ve refah seviyesi açısından önemli bir gösterge olarak kabul eden, kurucuları arasında işverenlerin yanı sıra işgörenlerin de olduğu İGİAD, yürürlükte olan asgari ücret seviyesinin daha da yukarılara çekilmesi gerektiğini düşünüyor. Bu konuda işverenlerin daha duyarlı olmaları konusunda çağrıda bulunan İGİAD, İGÜ sayesinde çalışanların ücretlerinin sürekli iyileştirilmesini amaçlıyor.

İGİAD, iş dünyasına alternatif olarak sunduğu ve reel rakamlarla hesaplanan İGÜ'yü pratikte uygulanması ya da uygulama yönünde gayret gösterilmesi için tüm işverenlere tavsiye ediyor. Ayrıca, işverenlerin bu ücret seviyesini işletmelerinde uygulayabilmeleri için de hükümetin işgören maliyetini işveren lehine çevirecek düzenlemelerde bulunması gerekmektedir. Bölgesel asgari ücrete geçilmesi önem arz etmektedir.

İNSANİ GEÇİM ÜCRETİ (İGÜ) NEDİR?

“HEHAL kazancın adil paylaşımı” ilkesini benimseyen İGİAD, piyasa şartları uygulaması yerine alternatif İGÜ (İnsani Geçim Ücreti) uygulamasını geliştirmiştir. İGÜ, farklı bölgelerde ortalama büyüklükteki ailelerin insanca geçimini sağlayacağı taban ücret seviyesidir. Bu uygulamanın temeli, alt gelir grubundaki işgörenlerin insanca yaşam standardına erişmesine yardımcı olmaktır. İGÜ, aynı zamanda, işverenin, yanında çalıştırdığı işgörenleri yoksulluğa mahkûm etmemesi, üretilen artı değerın adil bir şekilde paylaşılması ve bu sayede iş ortamındaki motivasyonun artırılması gereğini ortaya koymayı amaçlayan bir uygulamadır.

İGİAD, işveren ve işgören gibi ana unsurlarının kazançta katkıları oranında ve oluşan kârın hakkaniyet çerçevesinde paylaşılması, adil ve hak merkezli bir iş hayatının gerçekleşmesi için asgari şart olarak görmektedir. Bu prensip hem inanç hem sosyal dayanışma hem de işletme veriminin artırılması açısından önemlidir. Bu sayede hakkaniyete dayalı ve adil bir paylaşım gerçekleşmiş olacak, toplumsal barışın ve düzeyli bir kalkınmanın önü açılacaktır.

İGÜ uygulamasında piyasa şartları değil hakkaniyet, yardımlaşma ve ücretin yeterliliği esas alınmaktadır. Özellikle emek arzının yoğun olduğu ülkemizde piyasa mekanizmasının çalışanların aleyhine bir durum oluşturduğu açıktır ve bu çok yoğun bir şekilde istismar edilmektedir. Burada istismar, tek taraflı olmamakla birlikte işveren tarafı uygulayıcı taraf olarak daha fazla önem taşımaktadır.

BÖLGELERE GÖRE AYLIK İNSANİ GEÇİM ÜCRETLERİ*

	2017 İGÜ	2018 İGÜ
İstanbul	2.154 ₺	2.385 ₺
Batı Marmara	1.492 ₺	1.697 ₺
Ege	1.657 ₺	1.784 ₺
Doğu Marmara	1.925 ₺	2.215 ₺
Batı Anadolu	1.722 ₺	1.968 ₺
Akdeniz	1.724 ₺	1.872 ₺
Orta Anadolu	1.560 ₺	1.789 ₺
Batı Karadeniz	1.479 ₺	1.650 ₺
Doğu Karadeniz	1.576 ₺	1.763 ₺
Kuzeydoğu Anadolu	1.521 ₺	1.726 ₺
Ortadoğu Anadolu	1.678 ₺	1.783 ₺
Güneydoğu Anadolu	1.699 ₺	1.877 ₺
Türkiye Ortalaması	1.666 ₺	1.857 ₺

* TÜİK İstatistik Bölge Sınıflaması verileri baz alınarak hesaplanmıştır.

**TÜRKİYE
İŞ AHLÂKI
ZİRVESİ '17**

HALIÇ KONGRE MERKEZİ, İSTANBUL
4 KASIM 2017

Türkiye, İş Ahlâkı Zirvesi'nde buluştu

İş Ahlâkı Zirvesi'nin ikincisi, 2017 yılında Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. İş adamları, işgörenler, akademisyen ve bürokratların katılımı ile gerçekleşen zirvede üretimde iş ahlâkının mevcut durumu ve yapılması gerekenler ele alındı.

2017 yılında ikincisi düzenlenen İş Ahlâkı Zirvesi'ne Başbakan Yardımcısı Fikri Işık, Sabah gazetesi Ekonomi Müdürü Şeref Oğuz, ORKA Holding Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Orakçioğlu, HAK-İŞ Konfederasyonu Genel Başkanı Mahmut Arslan, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Cengiz Ceylan, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak ve İstanbul Şehir Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ömer Dinçer konuşmacı olarak katıldılar.

“ÜRETİM, EMEKÇİNİN DUASIYLA YAPILMALIDIR”

Program, zirvenin düzenleme kurulu başkanı Prof. Dr. Nihat Erdoğan ve İGİAD Başkanı Ayhan Karahan'ın karşılama konuşmaları ile başladı. Erdoğan, ahlâk söz konusu olduğunda işe herkesin kendinden başlaması gerektiğini; sorunu, kimsenin kendi sorumluluk alanının dışına öteleyemeyeceğini belirtti.

İGİAD Başkanı Karahan ise konuşmasında, “İnsan, ancak üretim yapmakla kendini geliştirebilir. Kendi eylemlerimiz ve tercihlerimizle kendi yolumuzu çizeriz,

kendi hayatımızı inşa ederiz. İhtiyaçlarımızı karşılamak, sorunlarımızı çözmek, insani ve onurlu bir hayat inşa etmek, ancak insanın iş ahlâkına uygun üretici eylemleriyle mümkündür. Lübnanlı şair Halil Cibran'ın da ifade ettiği gibi, “alın yazımızı sadece alın terimizle silebiliriz” dedi.

Ayrıca Karahan, “Üretim, insan sağlığına, hijyene, çevreye duyarlı olmayı gerektirmekle birlikte emeğe de duyarlı olmalıdır. Ürüne kalite ve kullanım etiketi takıyoruz ama vicdan etiketi takabiliyor muyuz? Bu soruya hep birlikte cevap vermemiz gerekir. Üretim, ürünün üzerine emekçinin, tedarikçinin gözyaşı damlayarak ve bedduası alınarak yapılmamalı; gönül rızasıyla, sevgisiyle, duasıyla yapılmalıdır. İGİAD, üreticilere, ‘Bu

ürün emeğin hakkı ödenerek üretilmiş-
tir' etiketinin takılması önermektedir”
diye konuştu.

“İYİ İNSANLAR YETİŞTİRMELİYİZ”

Zirvenin açılış konuşmasını yapan
Başbakan Yardımcısı Işık, dijitalleşmeye-
le birlikte üretim alanlarının da değişti-
ğini anlatarak, yeni dönemde bu alanda
en vazgeçilmez unsurun “nitelikli insan”
olduğunu dile getirdi. Işık, Türkiye’de eği-
timle ilgili her zaman tartışma olduğunu
hatırlatarak şunları kaydetti:

“Şu hiç tartışılmıyor: ‘Acaba biz, eği-
timi bir bilgi transfer mekanizması ola-
rak mı, yoksa iyi insan yetiştirmek için
bir araç olarak mı görüyoruz?’ Yani çok
bilen insan mı, çok iyi insan mı istiyoruz?
Türkiye’de bu konular üzerinde ma-
alesef tartışma çok az. Bu çağ öyle bir
çağ ki, eğer ahlâki, etik ve insani değer-

ler olmazsa dünyanın hızlı bir yok oluşa
gitmemesi mümkün değil. Bu çağ öyle
bir çağ ki, ellerimizle oluşturduğumuz
canavarların sadece bizi değil, dünya-
yı yok etme isteğinin en yüksek oldu-
ğu bir çağ.”

Şu anda “Acaba nükleer silahlar mı
yoksa yapay zekâ mı daha tehlikeli?”
tartışmalarının yapıldığını anlatan Işık,
“Gerçekten çok doğru. Pek çok uzman
önümüzdeki birkaç yıl içinde ‘Evet ya-
pay zekâ, insanlık için daha çok tehlike
arz ediyor’ diyecektir. Şu anda da bunu
diyenler var. Siz o yapay zekâyı oluşturan
insan kaynağını etik değerlere sahip şe-
kilde yetiştirmesiniz, insandan bağımsız
ve insanın kontrol edemeyeceği bir
dünyayı yok edecek canlıların öne çık-
masını engelleyemezsiniz” diye konuştu.

Işık, çalışanların iş yerini kendisinin
gibi görmesinin ve işverenin de adil ol-
masının günümüzde iş ahlâki ve başarı

açısından birinci derecede önemli oldu-
ğunu vurguladı.

“İŞ AHLÂKI, STRATEJİ METİNLERİNE GİRMELİ”

Şeref Oğuz’un moderatörlüğünde
ORKA Holding Yönetim Kurulu Baş-
kanı Süleyman Orakçioğlu ve HAK-İŞ
Konfederasyonu Genel Başkanı Mahmut
Arslan’ın katılımıyla “İşveren ve İşçi Açı-
sından Üretimde İş Ahlâki” başlıklı otu-
rum düzenlendi.

İş ahlâkının tam olarak tanımlanma-
sı gerektiğine dikkat çeken Orakçioğlu,
bu kapsamda stratejik bir yol haritası-
nın çıkarılması gerektiğini kaydetti. Orak-
çioğlu, “Üretimde kalite standartları be-
lirliyi üreten işçiler için bir sosyal hak
standartı yok. Sosyal hakların standar-
dize edilmesi için elbirliğiyle çalışmalı-
yız. İş ahlâki, strateji metinlerine girmeli”
diye konuştu.

“BAŞKA BİR DÜNYA MÜMKÜN!”

Mahmut Arslan da iş ahlâki tanımlarının Batı'dan alındığını belirterek, “Oysa ki Batı'nın zihni, küresel kapitalizm üzerine kuruludur. Biz bunun üzerinden gitmek yerine, köklü geleneklerimize sahip çıkıp, kendi kültür ve değerlerimiz üzerinden işçi ve işveren için yeni bir model oluşturabiliriz” dedi.

Arslan, tüm İslam dünyasındaki baskının böyle olduğunu dile getirerek şöyle devam etti: “Önce zihinlerimizi işgal ettiler. Bu kalıpları kırıp dayatılan kapitalist dünyaya karşı, ‘Bir dakika! Bizim dünyamız var. Yeni dünyayı inşa edeceğiz’ diyorsak umutlu olmalıyız. O kadar yozlaşma var ki bunun sınırını kimse koyamıyor. Ritüellerimiz, ibadetlerimiz yerinde. Hacca, umreye gidenlerin sayısı artıyor. Zekâtlar veriliyor. Bunlara bakınca işler güzele doğru gidiyor ancak zihin dünyamız kayboluyor. Bundan

dolayı iş ahlâkını konuşurken bunları da ele almamız gerekiyor. Kendi medeniyetimizden yola çıkarak, işçi ve işverenler olarak birlikte bir model oluşturabiliriz” ifadelerini kullandı.

“İŞ BARIŞI SAĞLANIRSA İŞ AHLÂKI GELİŞİR”

Zirvenin öğleden sonraki “İş Ahlakı Açısından Büyüme ve İnovasyon” başlıklı oturumunun moderatörlüğünü İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Cengiz Ceylan yaptı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak'ın katıldığı oturumda, işveren ve işçinin ortak ahlâki değerlerde buluşabileceği belirtildi.

“İş ahlâki, iş dünyasındaki davranışları yönlendiren etik kulların toplamı” diyen Nail Olpak, büyümenin önündeki engeli

aşacak etik kuralların sağlanması gerektiğine dikkat çekti. Mevcut yasalarda işvereni haksız gören bir yaklaşımın olduğunu belirten Olpak, “Kamunun işçi ve işveren nezdinde adil yaklaşması gerekir. Kamuda iş barışı sağlanırsa iş ahlâki da gelişir” dedi.

“AHLÂK, AİLEDE BAŞLAR, OKULDA DEVAM EDER”

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, iş ahlâkının temel ahlâki değerlerden ayrılmayacağını belirtti. Büyükekşi, “Ahlâki değerler ailede başlar, okulda devam eder. Ahlâki değeri olmayan birinden iş ahlâki da beklenemez. Bu nedenle iş ahlâkının geliştirilmesi için bizim ahlâki değerlerimize sahip çıkan kültürel eğitimi çocuklarımıza vermemiz gerekir” dedi. Üretim sektörünün Türkiye'nin büyümesinde asli rol oynadığını belirten Büyükekşi, insanların üretimde çalışmaya özendirilmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

“AHLÂK EVRENSELDİR, HERKESİ BAĞLAR”

Zirvenin kapanış konuşmasını yapan Ömer Dinçer ise ahlâka vurgu yaptı. Ahlâkın sadece dindarların değil, herkesin uyması gereken davranış kodları olduğunu belirten Dinçer, ahlâkın dinle sınırlanmaması gerektiğini, ahlâkın daha geniş bir alanı kuşattığını üzerinde durdu.

Dinçer konuşmasına şöyle devam etti: “Bireysel tutum ile toplumsal davranış arasında uyum sağlanmaması hâlinde ‘ahlâki yarılma’ tehlikesine dikkat etmemiz gerekiyor. Ahlâk, insanın zihninde başlar. Üretimin sürdürülebilir olması için de iş ahlâkının toplumun pratiğinde olması gerekir. Sosyal genlerimiz, bugün Batı'nın diliinde ‘etik değerlere’ dönüşen ahlâki kodlarımızı taşıyor. Maharet, kendi hazinemizi Batı'dan dilenmemek ve bu kültür coğrafyasında iş ahlâkını yeniden yüceltmek, beşikten mezara dek bize eşlik eden kavram hâline getirmektir” dedi.

DERS VEREN TECRÜBELER DİZİSİNİN KONUĞU MMG BAŞKANI OSMAN BALTA: Her işin başı zekât

1992 yılında ilk şirketimizi kurduk. Ülkemizde ortaklık kurmak, gerçekten zor bir iş. Ancak bugüne kadar ortağımın aram bozulmadı. Bunun en önemli nedeni, ilk günden itibaren zekât vermeye başlamamızdır.

DERS Veren Tecrübeler dizisinin üçüncüsü 1 Kasım Çarşamba günü İGİAD Dernek Merkezi'nde gerçekleştirildi. "Ders Veren Tecrübeler" dizisinin üçüncüsünün konuğu Mimar Mühendisler Grubu Başkanı Osman Balta oldu. İstanbul Medipol Üniversitesi İşletme ve

Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekan Vekili ve İGİAD Yüksek İstişare Kurulu üyesi Doç. Dr. Nihat Alayoğlu'nun moderatörlüğünde başlayan programda ortaklık kültürü ve profesyonel çalışma hayatı konusunda Osman Balta'nın önemli tecrübeleri paylaşıldı.

**"FİRMANIN KURULDUĞU
İLK GÜNDEN İTİBAREN
ZEKÂT VERİLMELİ"**

Osman Balta, profesyonel hayatında kazandığı tecrübelerin yanı sıra 1992 yılında arkadaş çevresiyle birlikte kurduğu şirketinden bahsetti. Balta, iş hayatına dair edindiği tecrübeler hakkında şu bilgileri paylaştı: "1992 yılında ilk şirketimizi kurduk. Ülkemizde ortaklık

OSMAN BALTA, 1963 yılında Erzurum'da doğdu. Yükseköğrenimini 1986 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Sakarya Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde tamamladı. 1992'den itibaren özel sektörde çeşitli üst düzey görevlerde bulundu.

2009'da Genel Müdür Yardımcısı olarak GÜBRETAS' ta çalışmaya başlayan Osman Balta, Şubat 2012 itibarıyla GÜBRETAS Genel Müdürü olarak görev yapmaya başladı. Genel Müdür olarak görev yaptığı 2012/2015 döneminde GÜBRETAS yurt dışı ve yurt içi yatırımları 200 Milyon USD'yi aştı. 31 Ocak 2015'te GÜBRETAS'taki görevinden ayrıldı. İngilizce ve Arapça bilen Osman Balta, evli ve üç çocuk babasıdır.

kurmak, gerçekten zor bir iş. Ancak bugüne kadar ortağımla aram bozulmadı. Bunun en önemli nedeni, ilk günden itibaren zekât vermeye başlamamızdır. İkinci kurduğumuz şirket, 1999 yılında kurulmasına rağmen masraflarını ancak 2015 yılında karşılamaya başladı. Bu şirkette doğalgaz sistemi üzerine bir mekanizma ürettik. Ürünü önce Amerikalı bir firmadan almıştık ama sonra Amerikalılar bize ürünü vermekten vazgeçtiler. Bunun üzerine ürünü kendimiz ürettik. Bu da zaman aldı, zor olsa da sabrettik, fakat hamdolsun sonuç olumlu oldu.”

“7 yıl yöneticilik kadrosunda bulunduğum Gübretas firmasında her gün,

bir önceki günle kıyaslanırdı. Gübretas'ın işleyiş yapısı olağanüstü etkileyiciydi ve harika bir sistemdi. Her sene büyüyerek devam eden bir şirket hâline geldi ve 2014 yılında piyasanın lideri oldu. Sabah 4 civarında kalkıp işe giderdim. Genelde seyahat ederek tarım alanlarını dolaşırdım. Yoğun bir tempo yaşanırdı. Masam, sandalyem vardı ama pek oturamıyordum.”

“ŞİRKET BİR DÜNYAYA BENZER”

“Şirketi, bir dünyaya benzetiyorum. Yönetici, dünyanın üstünde durursa düşer. Çünkü dünyanın dönmesi gerekli. Yönetici, dünyanın yavaş döndüğünü görürse eliyle hızlandırmalı, hızlıysa ya-

vaşlatmalı. Mutlaka dışarıdan gözlem yapmayı başarabilmeli. Dünyanın üstünde oturarak nasıl bir hıza sahip olduğunu anlayamazsınız.”

“Bazen ‘Keşke Gübretas'a girmeseydim’ diyorum. Çünkü Gübretas dört dörtlük işleyen bir sisteme sahipti. Oradan ayrıldıktan sonra diğer şirketlere uyum sağlamakta sıkıntı çektim. Çünkü orada her şey makine gibi işliyordu. Bu da bize kurumsallaşmanın ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.”

Katılımcıların soru cevapları ile devam eden program, Doç. Dr. Nihat Alayoğlu ve İGIAD Başkanı Ayhan Karahan'ın Osman Balta'ya hediye takdimi ile son buldu.

DERS VEREN TECRÜBELER DİZİSİNİN YENİ KONUĞU ŞÜKRÜ ALKAN OLDU

İş hayatı insanı terbiye eder

Ders Veren Tecrübeler dizisinin dördüncüsü 20 Aralık Çarşamba İGİAD Dernek Merkezi'nde gerçekleştirildi. "Ders Veren Tecrübeler" dizisinin dördüncüsünün konuğu AKAL Tekstil İcra Kurulu Başkanı Şükrü Alkan oldu.

İSTANBUL Medipol Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekan Vekili ve İGİAD Yüksek İstişare Kurulu üyesi Doç. Dr. Nihat Alayoğlu'nun moderatörlüğünde başlayan programda girişimcilik, marka kültürü ve aile şirketleri konusunda Şükrü Alkan'ın önemli tecrübeleri konuşuldu. Şükrü Alkan iş hayatına ilişkin geçmişine kısaca değindikten sonra tecrübelerini paylaştı. Bu tecrübelerden bazılarında olduğu gibi yer veriyoruz.

"İŞ HAYATI YALANI KALDIRMAZ"

"İGİAD kurulmadan önce birçok yerde bu konuşmaları yapıyorduk. İnsanın bir iş yapınca yalan söylememesi gerekiyor. Piyasa da yalanı kaldırmıyor işin

doğrusu. Örneğin verilen sözde bir defa durulmaz, iki defa durulmaz ise üçüncü sefer piyasa refleksi olarak insanı zaten dışlıyor. Bu biraz da piyasaların köklülüğü ile ilgilidir. Bu sebeptendir ki iş hayatı insanı terbiye eder. Terbiye öyle karşına alıp nasihat vererek alınacak bir şey değildir.

İş hayatıma başlangıcım babamların kurduğu mütevazi bir tekstil yeri ile oldu. O zaman üç dükkândan biri ya Yahudi ya da Ermeni'ydi. Sektörleri kasket üzerine kuruluymuştu, yaptıkları işi hakikaten dürüst yapıyorlardı. Onların bulunduğu bir piyasada yer almak, pastadan pay almak için en az onlar kadar dürüst olmak gerekiyordu. Çünkü piyasanın kuruluşu dürüstlük üzerine kurulu idi. Bizim için bu bir refleks olmuştu.

"YATAN ASLAN OLMAYIN GEZEN TILKI OLUN"

Biz İstanbul'a geldiğimiz zaman ben 5 yaşındaydım. Oturduğumuz çevre ilk olarak akraba çevresi oldu. O zaman akrabalarımın çoğu Perşembe Pazarına giderdi. Biz de çocuk olmamıza rağmen bir araya gelince Perşembe Pazarı hakkında konuşurduk. 9 yaşına kadar babamların 8 metrekare olan dükkanına gidiyordum. Eniştemin bana "dört kişi var burada zaten sen de kendine başka bir uğraş bul" demesi üzerine bende Perşembe Pazarına, yani ilginin olduğu yere gittim.

Bir zaman sonra babamın işin başına gelmesiyle işe geri döndüm. O zaman pek çeşitlilik yoktu. Benim Perşembe Pazarında işim hırdavattı. Oradan gelen çeşitlilik, müşteriye çekme gücü ile düşünmeye başladım. Nasıl büyütürüz bu işleri diye. 1989 da işe başladım,

ŞÜKRÜ ALKAN, 1971 Erzincan Kemah doğumludur. İlk orta ve lise tahsilini İstanbul'da bitirmiş yüksek okulu AÖF Halkla İlişkiler mezunu olarak tamamlamıştır. Ticaret hayatına ilkokul dahil yaklaşık tüm yaz tatillerinde bir yerlerde çalışarak başlamış, lise bitince 1,5 yıl teknik hırdavat piyasasında tezgahlar olarak çalışmıştır. 1978 yılında kurulmuş aile şirketi olan tekstil giyim aksesuarları satan dükkanda 1989 da işe başlamıştır. Daha sonra imalat-ithalat-ihraçat birimlerini şirkete katarak kendi markalarıyla kendi sektörlerinde öncü firma olarak o günden bugüne aile şirketinde kardeşi ile beraber devam etmektedir. Ayrıca 2000 yılında tekstil promosyon firması kurarak ayrı bir ekiple bu sektörde de öncü olma gayreti içerisinde dirler. Halen AKAL Tekstil şirketinde İcra Kurulu Başkanı olarak iş hayatına devam etmektedir. İş ve sosyal hayatında prensiplere önem veren Alkan bu yönü ile birçok STK kuruluşunda bulunmuş ve halen yöneticilik yapmaktadır. Alkan, evli ve beş çocuk babasıdır.

1993'te MÜSİAD'a üye oldum. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde küçük ve büyük ölçekli iş ziyaretleri yaptık. Dönüşten sonra çeşitlilik olması gerektiğini, piyasanın böyle döndüğünü iyice gördüm. Böylelikle çeşitlilik artmış oldu.

“BAŞARININ TEMEL ŞARTLARINDAN BİRİ ODAKLANMAKTIR”

Bizim iş kolumuz, tekstil ve giyim aksesuarları diye geçer. Bu iş kolunda marka yoktu, piyasa genelde imitasyon yapıyordu. İlk defa 1995 yılında Suyutti isimli kataloglu bir ürün yaptık, koleksiyon oluşturduk. Böylece piyasa artık bizi takip etmeye başladı. Son yıllarda Türkiye'deki perakende sektöründeki canlılık nedeniyle yurt dışı markalardan Türkiye'ye hitap edebilecek olanları iç piyasaya sunmaya başladık.

Bunun için perakende mağazalarla bir zincir meydana getirdik ve bu işlerle meşgul olacak bir birim oluşturduk. Ayrıca Brandmanor diye bir internet sitesi kurduk. Brandmanor, marka malikânesi anlamına geliyor ve bunun da tescilini aldık. Orada bir taraftan Nordbron'un satışını gerçekleştirirken diğer taraftan da yurt dışından çeşitli markaların distribütörlüğünü aldık. Sadece bere, atkıdan çıktık. 1978'de başlayan iş hayatımız bugün bu noktaya geldi ve biz de buna katkı sağlamaya çalışıyoruz.

“DEMİR DÖVÜLEREK TAVA GELİR”

Biz bu işi Allah rızası için yapıyoruz ve en temel ilke ve motivasyonumuz budur. İGİAD'ın 2003 yılındaki kuruluşundan önce İktisadi Girişim Platformu diye bir

platform oluşumu var, onun da öncesinde İktisat Komisyonu isimli arkadaşlarla kurduğumuz bir başka oluşum var. Bu oluşumlarda girişimlerimizde birbirimizi destekleyeceğimiz, ufkumuzu açacağımız bir dizi toplantılar yapıyorduk. 2003 yılından görevi Ayhan Karahan başkana devrettiğim 2015 yılına kadar yaklaşık 15 senemi İGİAD'da geçirmiş oldum.

Onun öncesinde hem hemşeri derneklerinde hem de çeşitli kurumların gençlik kollarında faaliyetlerim bulundu. 1994-1998 arasında MÜSİAD'da bulundum. En son 1998'de MÜSİAD'da tekstil komitesi başkanlığı yaptım. Kendi köyümüzün vakıf ve derneği var, orada bir ara başkanlık görevinde bulundum.

Bazen gençlere söylüyorum: STK'lar sizin bir şeyler vereceğiniz yerler olmaktan ziyade bir şeyler alacağınız yerlerdir. Hele hele iş dünyasıyla ilgili dernekler, sizin iş gelişiminize çok ciddi faydalar sağlar. İGİAD'ı bıraktıktan sonra da bizim çatı kuruluşumuz olan İlke İlim Kültür Eğitim Derneği'nin mütevelli heyetindeyim. Bununla birlikte İGİAD'da devam ederken farklı STK'larla da ilgilendim. Bir ara şapkacılarla ilgili bir dernek kurduk ve oranın danışmanlığını yaptım. Daha sonra İstanbul Ticaret Odası'na girdim ve iki dönemdir Meclis üyesiyim. Bir ara TOBB'daydım, şimdi iki dönemdir de İktisadi Kalkınma Vakfı'nda Yönetim Kurulu üyeliğim devam ediyor. Ticaret Odası'nda komite üyesiyim.

Nihayetinde STK'larda görev almanın faydalarını saatlerce konuşsak bitmez. STK'lara katılan her fert pişiyor, karakter sahibi oluyor. Bu faaliyetlerde insan hem etkiliyor hem de etkileniyor, karşılıklı etkileşim söz konusu oluyor.”

Program katılımcıların soru cevapları ile devam etti. Doç. Dr. Nihat Alayoğlu ve İGİAD Başkanı Ayhan Karahan'ın Şükrü Alkan'a hediye takdimi ile son buldu.

İGiAD'lı iş adamlarından Kudüs ziyareti

İGiAD üye ve aileleri, 9-12 Kasım 2017 tarihlerinde Kudüs ve el-Halil'i kapsayan Filistin ziyaretinde bulundular.

İGiAD üye ve ailelerinin 9-12 Kasım 2017 tarihlerinde Kudüs ve el-Halil'i kapsayan Filistin gezi programı, 9 Kasım Perşembe günü Mescidi Aksa'da kılınan vakit namazıyla başladı. İkinci gün Zeytin Dağı'na hareket edildi. Davud (as) makamının ziyaret edilmesinden sonra Kudüs

surlarının Sahire Kapısı, eski Kudüs şehri ve çarşıları, Çile Yolu, Kıyamet Kilisesi ziyaretleri yapıldı. Hz. Ömer Camii, Burak Duvarı, Burak Mescidi, Mervan Mescidi ve Kadim Mescidi'nin yer aldığı mekânlar gezildi. Kudüs yolu üzerinden Eriha şehrine gidildi. Ölü Deniz (Lut Gölü) yolu üzerindeki Hz. Musa külliyesi ve makamı ziyaret edildi. Ölü Deniz bölgesinin gezilmesinden sonra dünya tarihinin en eski yerleşim yerlerinden olan Eriha şehrinde bir süre istirahat edildi ve şehir turunun

akabinde Emevi döneminden kalma Hişam sarayının kalıntılarının görülmesinden sonra Kudüs'e dönüş yapıldı. Son gün el-Halil şehri ziyareti gerçekleştirildi. Halilürrahman Camii'nde Hz. İbrahim, Hz. İshak, Hz. Yakup ve Hz. Yusuf peygamberlerin ve zevcelerinin kabirleri ziyaret edildi.

Gezi sürecinde Kudüs ve el-Halil ticaret odaları ziyaret edilerek birtakım ticari içerikli fikir alışverişinde bulunuldu. Program 12 Kasım Pazar akşamı son buldu.

HAKİD Genel Başkanı Ebrahim Chekol Jibril ile Etiyopya'da ticaret imkanları konuşuldu

İGİAD tarafından düzenli olarak gerçekleştirilen Ülke Tanıtım Toplantısının konusu bu kez de HAKİD Genel Başkanı Ebrahim Chekol Jibril ve HAKİD Genel Başkan Yardımcısı Sebahudin Kedir Seman'dı. "Etiyopya'da Ticaret İmkânları"nın konuşulduğu toplantıya ilgi oldukça büyüktü.

İGİAD tarafından düzenli olarak gerçekleştirilen Ülke Tanıtım Toplantısının konusu bu kez de HAKİD (Habeşistan Kalkınma ve İş Birliği Derneği) Genel Başkanı Ebrahim Chekol Jibril ve HAKİD Genel Başkan Yardımcısı Sebahudin Kedir Seman'dı. "Etiyopya'da Ticaret İmkânlarının" konuşulduğu toplantıya üyelerimizin ilgisi oldukça büyüktü.

HAKİD Genel Başkanı Ebrahim Chekol Jibril ve HAKİD Genel Başkan Yardımcısı Sebahudin Kedir Seman'ın konuşmacı olarak katıldığı toplantıda Etiyopya'da Ticaret İmkânları konuşuldu. Jibril, Etiyopya'nın sosyal, kültürel ve ekonomik yanlarını anlatarak programa başladı.

Ebrahim Chekol Jibril, toplantıya katılan İGİAD üyesi iş adamlarına Etiyopya'yı çeşitli yönleriyle anlattı. Özellikle Afrika'nın en kalabalık ikinci ülkesi ve en hızlı gelişen ekonomisi olduğu konusuna vurgu yaptı.

Programın ikinci bölümünde Sebahudin Kedir Seman, Etiyopya'da yatırım fırsatlarından ve yatırım politikalarından bahsetti. Seman, Etiyopya'nın giderek

artan nüfusu ve gelişmekte olan sanayisi için modern altyapıya hızla yatırım yaptığını söyledi. Son 12 yılda %11 oranında büyüme gerçekleştirdiğini, dünyanın Çin'den sonra en hızlı büyüyen ülkesi konumunda olduğunu dile getirdi.

Konuşmada Etiyopya'nın coğrafi ve stratejik konumunun önemine dikkat çekildi. Enerjinin ucuz olmasının pazarın zenginliğini ön plana çıkarmakta olduğu söylendi. Ülkede doğrudan yabancı yatırımlarda sıralamanın Çin, sonra Türkiye, Hindistan, Suudi Arabistan, Hollanda, İngiltere şeklinde olduğuna vurgu yapıldı.

Üyelerimizden gelen sorulara da cevap veren Jibril ve Seman, Etiyopya'nın ziyaret edilip devlet teşvikli işlere yatırım yapılması konusuna değindi.

Genel olarak Etiyopya'da tekstil ve giyim, deri ve deri ürünleri, tarım, tarıma dayalı sanayi, madencilik, inşaat, ilaç, sağlık gibi sektörlerde açıkların olduğu ve iyi bir yatırım alanı olduğuna vurgu yapıldı.

Katılımın yoğun olduğu ve verimli geçen program, İGİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hüseyin Acar ve İGİAD Yönetim Kurulu Üyesi H. Mehmet Köse'nin Ebrahim Chekol Jibril ve Sebahudin Kedir Seman'a hediye takdiminden sonra son buldu.

Sektör Kurulları toplantısında gündem: Büyüme

İş Geliştirme Komisyonu, Sektör Kurulları üleriyle, 3 Ekim Salı günü dernek merkezinde, Şükrü Alkan'ın başkanlığında kahvaltılı bir toplantı gerçekleştirdi.

İş Geliştirme Komisyonu, İGİAD Sektör Kurulları üyelerini 3 Ekim 2017 Salı günü İGİAD Merkezde bir araya getirdi.

İGİAD Kurucu Başkanı Şükrü Alkan'ın başkanlığında kahvaltı ile başlayan toplantı, üyelerin tanışması ile devam etti. 2017 yılının sektör değerlendirmesi ve önümüzdeki yarıyıldan beklentilerinin konuşulduğu toplantıda bilgi alışverişinde bulunuldu. Toplantıda reel ve gerçekleşen veriler üzerinden analizler, öngörüler yapıldı.

Sektörler bazında yapılan değerlendirmelerde; sektörlerin büyüme oranlarının ülkenin ekonomik göstergeleriyle benzerlik göstermesine karşın pazar farklılığı ve ürün çeşitliliğine göre ise sek-

törlerdeki büyümenin değişiklik gösterdiği tespiti yapıldı.

Tekstil sektöründe, 2017 yılının ilk 9 aylık değerlendirmesinde Türkiye'nin büyüme oranı ile eşdeğer ciro artışının olduğu beyan edildi. Sektörün sorunları arasında tahsilatlarda yaşanan olumsuzluklar, alacak riskinin artışı, vadelerin 18 aya yaklaşması ve kalifiye personel bulamama hususuna vurgu yapıldı.

Tekstil ve hazır giyim sektörünün dış pazar açısından özellikle Avrupa ülkelerinde yaşanan siyasi krizlerden etkilendiği ifade edildi. Ancak halihazırda Avrupa pazarının pazar payına vurgu yapılarak ihracatın artması önerisinde bulunuldu

Mali müşavirlik hizmeti veren sektörde; piyasaların daralmasından kaynaklanan bir küçülme yaşandığı, piyasaya dahil olan yeminli mali müşavir sayısının yeni faaliyete geçen şirketlerden daha fazla olduğu tespitinde bulunuldu. Geçmiş yılın ekonomik verilerinin yakalanmasıyla birlikte kâr elde edildiği dile getirildi. Ayrıca toplantıda hükümetin henüz meclis onayından geçmemiş torba yasadaki vergi yüzdeleri hakkında bilgi verildi.

Hukuk müşavirliği hizmeti veren sektörde; son üç aydır bir daralma yaşandığı, piyasaların aldığı pozisyonun kendilerine yansıdığı, büyük meblağlı çeklerin icra takip dosyalarında yerini aldığı tespiti yapıldı.

Toplantı, katılımcıların karşılıklı iyi temennileriyle son buldu.

Üyeler Mini Fuar'da buluştu

ÜYELERİMİZ arasındaki ticari ilişkileri artırmak ve birbirlerini daha yakından tanımalarını sağlamak amacıyla 16 Kasım Perşembe günü Esenler Kültür Merkezi'nde İGİAD üyelerinin katıldığı Mini

Fuar düzenlendi. 41 firmanın katıldığını fuarda, ürünlerinden örnekler sunan iş adamları, kendilerini diğer İGİAD üyelerine tanıtmaya ve onlarla iş fırsatları oluşturma imkânı da bulmuş oldular.

İGİAD, İkinci Uluslararası STK Fuarı'na katıldı

İSTANBUL'DA Yenikapı Gösteri ve Sanat Merkezi'nde düzenlenen fuara, 60 farklı ülkeden 150'den fazla STK katıldı. İLKE Derneği de bağlı kurumları İGİAD, İLEM ve YEKDER ile birlikte fuarda yerini aldı.

İki gün süren fuarda İGİAD, yaptığı hizmetler ile hazırladığı yayınları diğer STK'larla fuar katılımcılarına tanıtmaya imkân buldu. STK'ların birbirini tanımasına ve iş birliği yapmasına da imkân veren fuarda İLKE bünyesinde kurulan Kurumsal Yönetim Akademisi (KYA)'nin de çalışmaları tanıtıldı ve diğer STK'larla iş birliği konusunda mutabakat sağlandı.

Fuarda İLKE'nin kurumları İGİAD, İLEM ve YEKDER'in de çalışmaları ve yayınları tanıtıldı. Özellikle gençler kurumların eğitim faaliyetleri ile yakından ilgilendi.

Yenikapı'daki STK Fuarı'nda özellikle insani yardım alanında faaliyet gösteren STK'ların sayısının fazla olması dikkat çekti.

Yüksek İstişare Kurulu toplantısı yapıldı

İGİAD Yüksek İstişare Kurulu 16 Aralık 2017 tarihinde "Kamuda İş Ahlakı" gündemiyle bir araya geldi. Retaje Royale İstanbul Hotel'de gerçekleştirilen toplantıda, İGİAD'ın 2017 faaliyet dönemi değerlendirildi ve kurul üyelerinin 2018 yılıyla ilgili olarak önerileri alındı.

YİK toplantısı, İGİAD Başkanı Ayhan Karahan'ın, "2017 yılında İGİAD neler yaptı?" başlıklı sunumuyla başladı. Akabinde ise yapılan faaliyetler değerlendirildi ve önerilerde bulunuldu.

Prof. Dr. Ömer Dinçer moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantıya İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, Prof. Dr. Burhanettin Can, Prof. Dr. Cengiz Kallek, Prof. Dr. Nihat Erdoğan, Prof. Dr. Saffet Köse, Prof.

Dr. Servet Bayındır, Prof. Dr. Sedat Murat, Prof. Dr. Ömer Torlak, Prof. Dr. Yaşar Düzenli, Doç. Dr. Erkan Erdemir, Doç. Dr. Lütfi Sunar, Doç. Dr. Nihat Alayoğlu, Hüseyin Akkuş, Mehmet Koca, Şükrü Alkan, Temel Hazıroğlu, Hüseyin Dinçel,

Ö. Bedrettin Çiçek, Nuri Ecevit, Celalettin Cingöz, D. Mesut Eren, H. Mehmet Köse, Faruk Özkaya, İsmail Hakkı Karahan, Şükrü Özkara, Emrullah Yabanigül, N. Mahmut Dündar, Muhammed Ali Palas ve Tezcan Kuzu katıldılar.

İKAM ve İGİAD, Türkiye Katılım Bankaları Birliği'ni ziyaret etti

İKAM Başkanı Lütfi Sunar, İGİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Kurumsal İlişkiler Komisyonu Başkanı Ömer Bedrettin Çiçek ve İLKE Genel Sekreteri Kadir Yaman, 13 Eylül 2017 tarihinde Türkiye Katılım Bankaları Birliği'ne (TKBB) ziyarette bulundu.

İSLAM İktisadi Araştırma Merkezi (İKAM) Başkanı Lütfi Sunar, Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Yönetim Kurulu Üyesi ve Kurumsal İlişkiler Komisyonu Başkanı Ömer Bedrettin Çiçek ve İLKE Genel Sekreteri Kadir Yaman, 13 Eylül 2017 tarihinde Türkiye Katılım Bankaları Birliği'ne (TKBB) ziyarette bulundu. TKBB Genel Sekreteri Osman Akyüz'ün ev sahipliğinde Müdür Yardımcısı Aydın Yabancı'nın hazır bulunduğu ziyarette, kurumlar arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi amaçlandı.

Türkiye'de İslam iktisadi çalışmalarında önemli bir görev üstlenen İKAM ve kendisine katılım bankacılığı sektörünü büyütme gibi bir hedef koyan TKBB, Türkiye'de İslami finans kurumlarının işleyişi, akademideki varlığı üzerine mütalaada bulundu. Henüz teşekkül aşamasında olan İslami finans temsilcilerinin, kurumlar arasında kurulacak güçlü ilişkilerle sorunlar ve potansiyeller üzerine fikir alışverişinde bulunmalarının öneminden bahsedildi. Yeni projelerle İslam iktisadının teorik ve pratik

zeminin oluşmasına katkıda bulunacağı fikri oluştu.

Lütfi Sunar'ın somut önerileri eşliğinde devam eden toplantıda Ömer Bedrettin Çiçek değerlendirmeleriyle katkıda bulundu. Osman Akyüz, "Türkiye'de İslami finans, kurulduğu yıllar itibarıyla, zor bir dönemden geçti. Bugün itibarıyla reel bir ihtiyaca cevap veriyorsanız yaşarsınız. Çok çalışarak sonuç üretilmelidir" şeklinde değerlendirmelerini paylaştı.

Toplantıda İGİAD tarafından basılan "Hz. Muhammed (sav)'in İktisadi Öğretileri" adlı kitap hediye edildi. Kurumsal ziyaret Lütfi Sunar'ın İktisat Yayınları'na ait kitapları takdim etmesi ve karşılıklı iyi niyet dilekleriyle son buldu.

Sırnak ve Cizreli iş adamlarının derneğimizi ziyareti. 27.12.2017

İstanbul Üniversitesi Röktör Yardımcısı Prof. Dr. Sedat Murat'ı makamında ziyaret ettik. 30.11.2017

İstanbul Şehir Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ömer Dinçer'i ziyaret ettik. 04.12.2017

AKAL Tekstil İcra Kurulu Başkanı Şükrü Alkan'ı ziyaret ettik. 04.12.2017

Süleymaniye Camii İmam-Hatib'i Ayhan Mansız hocayı ziyaretimiz. 14.12.2017

YILLIK PLANLAMA KAMPI YAPILDI

İGiAD Yönetim Kurulu, geçmiş dönemi değerlendirmek, 2018 yılını planlamak ve stratejik planlar oluşturmak amacıyla 22-24 Aralık tarihlerinde Bolu'da bulunan Narven Termal Kasaba'da bir araya geldi.

ÜYELERİMİZ SPORİF FAALİYETLERDE BULUŞTU

ÜYELERİMİZİN birbirleriyle daha yakından tanışmalarını sağlamak amacıyla düzenlenen sportif faaliyetler devam ediyor.

- Hidiv Kasrı Doğa Yürüyüşü / 22 Ekim Pazar
- Sansarak Kanyonu Yürüyüşü / 8 Ekim Pazar
- Dalgıçlık Eğitimi ve Sertifika Töreni / 14 Eylül Perşembe, 19 Eylül Salı

YENİ ÜYELERİMİZ

HAMİT AKÇAY

HÜSEYİN AKÇA

MEHMET İKİZOĞLU

MUHARREM BALCI

ONUR KARACA

REHA YELTEKİN

REMZİ AYTEKİN

RÜSTEM TÜYSÜZ

VEYSEL DEMİRCİ

TÜRKİYE İŞ AHLAKI ZİRVESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ...

İŞÇİ VE İŞVEREN ARASINDA Yeni Bir İş Ahlakı Oluşturulmalı

YENİ BİR MODEL OLUŞTURALIM

HAK-İŞ Konfederasyonu Genel Başkanı Mahmut Arslan, Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'ni 17 Ocak'ta bir basın toplantısında...

ÇALIŞMA HAYATININ EN ÖNEMLİ KONUSU
İş ahlakının çalışma hayatının en önemli konularından biri olduğunu vurgulayan Arslan, "İş ahlakı, devletin, toplumun ve işletmelerin en önemli konularından biridir. İş ahlakının geliştirilmesi, iş ahlakının yaygınlaştırılması ve iş ahlakının toplumun en önemli konularından biri olarak kabul edilmesidir. İş ahlakının geliştirilmesi, iş ahlakının yaygınlaştırılması ve iş ahlakının toplumun en önemli konularından biri olarak kabul edilmesidir."

YENİ DEĞERLERİMİZE UYGUN BİR ÇERÇEVE YAPALIM
İş ahlakının toplumun en önemli konularından biri olduğunu vurgulayan Arslan, "İş ahlakının geliştirilmesi, iş ahlakının yaygınlaştırılması ve iş ahlakının toplumun en önemli konularından biri olarak kabul edilmesidir. İş ahlakının geliştirilmesi, iş ahlakının yaygınlaştırılması ve iş ahlakının toplumun en önemli konularından biri olarak kabul edilmesidir."

Hüner iş ahlakını uygulayabilmek

Hali Çabran: "alan yazmamız sadece alan terfisiyle sınırlıdır" der...
Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) Başkanı Aşhan Karahan'ın söylediği bu sözle ahlakın üretimin, bines, kurum ve ülke için önemi gündemimize sunuluyor.

Türkiye İş Ahlakı Zirvesi'nden Nihat Erdogmus: ahlak söz konusu olduğunda iş'e kendimden başlamam öneriyorum ve sorunu, kendi sorumluluk alanımızda düşünme öğütlerimle yetinmemizi savunuyorum.

Derin bilgisi ve Sorunma Bilgisi ile yanılmadan tartıştığı Başbakan Yardımcısı Fikri Işık'ın zirve konuşmasında mesajı çok netti: "çalışmamı yaparım, kendi yaparım gibi kabul etmez; iş ahlakı ve değerler eğitimiyle mümkün."

İşveren ve İşi Acısından Düşünme İş Ahlakı paralıdır. Süleyman Orakçoğlu: çalışmamı adlı davanın, iş tanrılarında doğru yapan patron modeli çabır; "iş ahlakı, strateji metinlerine girmez!" der.

Mahmut Arslan, iş ahlakını sendikacı perspektifinden değerlendirdi: "sadece çalışan değil, endüstrinin bütününe modern gerekliliğine" vurgu yapmaya ve modern köleliğin dayatıldığı çağda vahşi arenaya karşı çıkarak "başka bir dünya mümkün" diyebileceğimizi zihin yapısı tartı ediyor.

İş Ahlakı Acemilerimiz üzerine ve İncoson'un parolalarında Nail Olpak'ın vurgusuna, tanrılarına da gönderilmiş hüneri, uygulamada sergilenme üzmeydi; "iş ahlakında kamunun sorumluluğuyla toplumsal bütünlük sağlanabilir." İş ahlakı üretimin ve iş ahlakı sonuçlarını da dünyada görmek daha önemli.

Mehmet Büyükoğlu'nun İncosat Haftası'nda büyümenin kalitesine vurgu yapması konuşmaların dikkatlerini. Daha ino-vasyonun içselleştirilmesi halinde

AHLAK OLMAZSA YOK OLURUZ

"İyi insanlar yetiştirmeliyiz"

BASBAKAN YARDIMCISI FİKRİ İŞİK, NİTELİKLİ VE DEĞERLER EĞİTİMİYLE YETİŞTİRİLMİŞ İNSAN GÜCÜNÜN ÖNEMLİ İŞARET EDEREK, "BU ÇAĞ ÖYLE BİR ÇAĞ KI EĞER AHLAKI, ETİK VE İNSANI DEĞERLER OLMAZSA DÜNYAMIZ HIZLI BİR YOL OLUŞA GİTMESİ MÜMKÜN DEĞİL" DEDİ.

BASBAKAN Yardımcısı Fikri İşik, Ali'den düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'ne katılıp konuşmalarını yaptı. İş ahlakının, etik ve insanî değerlerin önemini vurgulayan İşik, "Bu çağ öyle bir çağ ki eğer ahlak, etik ve insanî değerler olmazsa dünyamız hızlı bir yola ulaşamaz" dedi.

İnsanî değerlerin, etik ve insanî değerlerin önemini vurgulayan İşik, "Bu çağ öyle bir çağ ki eğer ahlak, etik ve insanî değerler olmazsa dünyamız hızlı bir yola ulaşamaz" dedi.

İş ahlakı üretimi artırır

İGIAD tarafından düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'nde konuşmacılar işçi ve işveren arasındaki ortak ahlaki değerler çerçevesinde buluştuğu takdirde, üretimin artacağını belirtti.

TÜRKİYE İŞ AHLAKI ZİRVESİ GERÇEKLEŞTİ

Türkiye İş Ahlakı Zirvesi, Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'ni 17 Ocak'ta bir basın toplantısında...

İŞ AHLAKI ZİRVESİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'nde konuşmacılar işçi ve işveren arasındaki ortak ahlaki değerler çerçevesinde buluştuğu takdirde, üretimin artacağını belirtti.

İş Ahlakı Zirvesi İstanbul'da gerçekleşti

İSTANBUL (Anayurt) - Türkiye İş Ahlakı Zirvesi, Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'ni 17 Ocak'ta bir basın toplantısında...

İŞ AHLAKI ZİRVESİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'nde konuşmacılar işçi ve işveren arasındaki ortak ahlaki değerler çerçevesinde buluştuğu takdirde, üretimin artacağını belirtti.

Dijitalleşme yeni üretim alanları getirdi

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'nde konuşmacılar işçi ve işveren arasındaki ortak ahlaki değerler çerçevesinde buluştuğu takdirde, üretimin artacağını belirtti.

ROBOTLAR GELİYOR

Dünyada rutin işlerin robotlar tarafından yapıldığı bir dönemde bulunduğunu hatırlatan İşik, "Yeni bir dönem başlıyor" dedi.

Yeni bir dönem başlıyor" dedi. İş ahlakının, etik ve insanî değerlerin önemini vurgulayan İşik, "Bu çağ öyle bir çağ ki eğer ahlak, etik ve insanî değerler olmazsa dünyamız hızlı bir yola ulaşamaz" dedi.

'Nitelikli insanlar yetiştirmeliyiz'

Başbakan Yardımcısı Fikri İşik, su anda Türkiye'deki eğitim sisteminde en fazla önemsenmesi gereken alanın, "değerler eğitimi" olduğunu belirtti.

İŞ AHLAKI ZİRVESİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'nde konuşmacılar işçi ve işveren arasındaki ortak ahlaki değerler çerçevesinde buluştuğu takdirde, üretimin artacağını belirtti.

İş Ahlakı Zirvesi İstanbul'da gerçekleşti

İSTANBUL (Anayurt) - Türkiye İş Ahlakı Zirvesi, Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'ni 17 Ocak'ta bir basın toplantısında...

İŞ AHLAKI ZİRVESİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'nde konuşmacılar işçi ve işveren arasındaki ortak ahlaki değerler çerçevesinde buluştuğu takdirde, üretimin artacağını belirtti.

İş Ahlakı Zirvesi İstanbul'da gerçekleşti

İSTANBUL (Anayurt) - Türkiye İş Ahlakı Zirvesi, Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'ni 17 Ocak'ta bir basın toplantısında...

İŞ AHLAKI ZİRVESİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

İstanbul'da düzenlenen 2. İş Ahlakı Zirvesi'nde konuşmacılar işçi ve işveren arasındaki ortak ahlaki değerler çerçevesinde buluştuğu takdirde, üretimin artacağını belirtti.

"İNSANİ GEÇİM ÜCRETİ LUTUF DEĞİL HAKTIR"

BAKİ SANCAK

HÜKÜMET tarafından 2018 yılı asgari ücret rakamı net olarak bin 603 TL olarak açıklanmıştır. Açıklanan asgari ücrette alternatif olarak, Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından İnsani Geçim Ücreti (İGU) açıkladığı. Oluşturulan İnsani Geçim Ücreti (İGU) Tespit Komisyonu tarafından TÜİK verilerine dayanarak hesaplanan rakam Mideyden İş Merkezi İGIAD Genel Merkezi'nde gerçekleştirilen basın toplantısında il kamuoyuna duyuruldu. Basın toplantısında, İGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Aşhan Karahan, Memek Akif Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Adem Korkmaz

ların aleyhine bozulduğu, krizlerden en fazla etkilenen bir kesim için insani geçim ücreti bir lutuf olmayıp hakkın kendilerine teslimidir. Çalışanların temel hak ve hürriyetleri kadar onurlu bir yaşam sürdürebilmesi için emelendirin karşılığını almaları gerekir." ifadelerini kullandı.

TÜRKİYE GENELİNDE 1.857 TL
Devletin her yıl açıkladığı asgari ücrette alternatif olarak insani geçim ücretini açıkladıklarını belirten Karahan, "İstanbul'da insani geçim ücreti 2 bin 385 TL'dir. Biz hesaplamamız Türkiye'yi 12 bölgeye bölecek gerçekleştiriyoruz. En yüksek rakam İstanbul'da 2 bin 385 TL

İnsani geçim ücreti lutuf değil haktır

İnsani geçim ücretinin belirlenmesi için çalışmalarımızı gerçekleştirdik. İnsanî ücret yaklaşımların temel ihtiyaçlarını insani koşullarda nasıl karşılayabiliriz kaygısıyla bu rakam ortaya çıktı. İşleme ile çalışan bir bütün olduğu birlikte geleceği planladıkları bir ortam için çalışıyoruz" diye konuştu.

ASGARI ÜCRET YAKLAŞIMISI PİYASACI BİR YAKLAŞIMDIR
Literatürde iş gücüne katılma kavramını tartıştıklarını ifade eden Korkmaz, "Ülkeler gelişmişlik düzeylerini iş gücüne katılma oranları ile ifade ediyorlar. Bir aile kavramını ortay koyduğumuz zaman başka önemli bir noktaya çıkarıyor. Ailenin gelir düşüklüğü sorunuyla ailenin bütün fertleri piyasadaki, can haviliyle iş bulmak için alıyord" dedi. Aile gelirinin esas alan bir ücret paylaşımının eşağıllıması gerektiğini söyleyen Adem Korkmaz, "Aile geliri esas alındığında, iş gücünde dahil bilmli, eğitimini daha iyi almış bir meslek sahipleri ortaya çıkacaktır. İş gücüne katılma artışı da bu şekilde olacaktır. İş gücüne katılma artışı da bu şekilde olacaktır. İş gücüne katılma artışı da bu şekilde olacaktır."

TÜRKİYE DE GEÇİM EN ÇOK MEGAKENT TEZOR

İstanbul'un taşı toprağı masraf

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği'nin 2018 asgari insani geçim araştırmasından çıkan sonuçları açıkladı. **12** çocuklu bir ailenin geçinebilmesi için Türkiye ortalamasına göre bin 857 liralık geçim şart. **Geçim en az 200 lira olduğu İstanbul. Megakent'te geçen yıl 2 bin 154 lira olan asgari geçim sınırı bu yıl 2 bin 385 liraya çıktı. ALI YILMAZ**

İstanbul'da geçim için asgari 2 bin 385 lira lazım

İstanbul'da yaşamın bedeli Türkiye ortalamasına neredeyse iki katı katıldı. İstanbul için asgari insani geçim ücreti 2 bin 385 lira olarak belirlendi. Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD), 2018 Yılı İnsani Geçim Ücreti (İGU) araştırmasının sonuçlarını açıkladı. İGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Aşhan Karahan, bireyi değil, 2 çocuklu bir ailenin onurlu yaşayabileceği, insanca geçinebileceği aylık asgari ücreti belirledi. Karahan, "2018 yılı için Türkiye'de 12 ayrı bölgenin insani geçim ücreti belirlendi. Buna göre en yüksek insani geçim ücreti 2 bin 385 lira ile İstanbul'da belirlendi. En düşük ücret ise bin 650 liradır. Bu rakamın Türkiye ortalamasına ise bin 857 liradır" diye konuştu.

Bölgelere göre aylık insani geçim ücretleri şu şekilde belirlendi:

Bölge	2017 (TL)	2018 (TL)
İstanbul	2.385	2.385
İzmir	1.492	1.697
Ege	1.657	1.784
Doğu Anadolu	1.925	2.215
Diğer Anadolu	1.773	1.604

İŞ AHLAKI DERGİSİ
TURKISH JOURNAL OF BUSINESS ETHICS

6 AYLIK HAKEMLİ DERGI
CILT VOLUME 10 | SAYI NUMBER 2 | KASIM NOVEMBER 2017
ISSN 1308-4070 | eISSN 2149-8148

10/2

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRAHAM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

İŞ AHLAKI
DERGİSİ'NİN
10/2. SAYISI
ÇIKTI

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRAHAM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

Hızlı ve Kaliteli Hizmet

10 Yılı aşkın bir zamandır sektörde var olan firmamız, başladığı günden bugüne kadar üretimde kaliteyi, zamanında iş teslimini ve hizmette sınırların olmadığı işletme prensiplerinden ödün vermeden, her zaman daha büyüyerek ve yenilenerek gelmiştir.

KATALOG

AFİŞ BROŞÜR

INSERT

DERGİ KLASÖR

ÇANTA

AJANDA TAKVİM

BLOKNOT

MATBUU

EVRAKLAR

SÜREKLİ FORM

FATURA

İRSALİYELİ FATURA
SEVK İRSALİYESİ

DERNEK MAKBUZLARI

VE CİTLİ İŞLERİNİZ

🏠 Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi

4. Kat ABlok No: 2NA6-8 Topkapı / İST.

www.akabeform.com.tr - info@akabeform.com.tr

☎ 0212 544 96 05-09

📠 0212 544 96 87